

הכנסת

קידה

כתבות, תחקירים, ניתוח

5 דברים שצריך לדעת על המלחמה כדי לנצח

וְעַל הַמְּדִינֹת בּוֹ יִזְמַר
אִי זֶה לְחֶרֶב אִי זֶה לְשָׁלוֹם

חה"כ עמית הלוי

5 דברים שצריך לדעת על המלחמה כדי לנצח

חה"כ עמית הלוי

אתר מידה: mida.org.il
איורים: יוני שלמון

תוכן עניינים

הקדמה - מהיכן יבוא התיקון?

7 | ד"ר רן ברץ, מייסד אתר מידה

הקדמה אישית

11 | חה"כ עמית הלוי

#01

15 | הקונספציה - מה לא הבנו על האויב

#02

21 | מדינת הטרור של עזה

#03

31 | הצדק - האמל"ח החסר במערכה

#04

41 | השליטה - המפתח היחיד לניצחון

#05

51 | תכנית 'היום שאחרי'

מהיכן יבוא התיקון?

זו השאלה העיקרית המהדהדת בציבוריות הישראלית היום. הציבור הציוני מפגין דבקות ואהבה לעם ולמדינה. הוא חש שיש סכנה ואיומים שהזנחו במשך שנים, והוא מוכן ורוצה להסיר אותם, כולל בהקרבה ורוח שחשבנו כבר שנעלמו. יש בו נחישות ורצון לנצח.

אבל אז קורה דבר נורא: הערכים והמסורות מתנגשים בחומה של מוסדות בטחוניים לא מתפקדים.

בלי ששמנו לב, מערכת הביטחון הישראלית הלכה והתנוונה בביצועיה ויכולותיה. שנות השפע והביטחון היחסי דרדרו את השפה, את החשיבה, את התכנון, את היוזמה ואת יכולות המלחמה. מערכת הביטחון הפכה לבירוקרטיה שבעה, איטית, אינטרסנטית, יהירה ומלאה מעצמה, ומאוד לא אמינה.

במקביל פיתחה המערכת שפה פנימית פסאודו-מקצועית, שפרשה מעל הכשלים שמיכה עבה של סודיות, תעמולה ורטוריקה מתחכמת. המערכת הפכה לפוסט-מודרנית; בהיעדר בוחן מציאות שיבחן את ביצועיה האמתיים, אנשי הביטחון התמכרו לרעיון שמלים יוצרות מציאות, וש במקום לייצר ביטחון, מספיק ליצור "תחושת ביטחון". הרטוריקה החליפה את המצביאות.

מהיכן יבוא התיקון?

הדמוקרטיה מכוונת לכך שנבחרי הציבור לא ישרתו את המערכת, אלא את הציבור; שכאשר הם מזהים פער בין האינטרס המערכתי לאינטרס הציבורי, הם יסגרו אותו לטובת הציבור.

הכל תלוי ועומד על הכלל הזה, במיוחד בביטחון, שבענייניו הציבור נגיש למעט מאוד מידע, בעוד שחברי הממשלה והכנסת חשופים לחומרים פנימיים, לתהליכים, לצמרת ולתוצרים, ומוקנית להם סמכות וחובה דמוקרטית לפעול כשהם מזהים תקלות.

הבעיה היא שבישראל נוצר תמריץ לנבחרי הציבור לשתף פעולה עם המערכת, על חשבון הציבור. בזמן שהמערכת מידרדרת מספרים לציבור שהיא מצוינת; הפוליטיקאים והמערכת מרוויחים, הציבור מפסיד. אבל כל עוד הוא לא יודע שהוא מפסיד, הכל בסדר מבחינתם.

כעת, כשהגיע בוחן המציאות ואוזלת היד הביטחונית זועקת מכל חזית, נחוצים לנו כאוויר לנשימה נבחרי ציבור שמתייצבים למשימה, שואלים שאלות נוקבות, מציבים דרישות ראויות, דורשים תיקון - ועושים זאת בפומבי ובשיתוף הציבור.

בכנסת ה-25 יש ח"כ אחד שמתבלט בכך: חה"כ עמית הלוי, שלא רק מאתגר את המערכת כפי חובתו, אלא גם הולך צעד קדימה ומנסח תפיסה חליפית, בנסיון לייצר לא "תחושת ביטחון", אלא ממש ביטחון.

בעבר התאפיינה מערכת הביטחון בדיבור אמתי וישיר, הסתכלות נכוחה על המציאות, ודיון נוקב בצרכים ובחלופות

המבצעיות. במובן הזה עמית הלוי ממשיך מסורת מכובדת, שנקטעה לפני כשלושים שנה, כשהוא מציע, בסדרת המאמרים שרוכזה כאן למסמך מדיניות, חלופה שנוגעת בלב הבעיות, ומנסה לשחרר את השפה הכבולה והמנותקת של מערכת הביטחון מהאשליות והכזב שעוטפים אותה.

בכך צועד חה"כ עמית הלוי לפני המחנה ומסמן לא רק את הליבה המוזנחת של התפקיד הפרלמנטרי והממשלי הביטחוני, אלא גם מצביע לנו על התשובה לשאלה: "מהיכן יבוא התיקון?" הלוואי ועוד רבים ילכו בדרכו.

ד"ר רן ברץ

מייסד אתר מידה

הקדמה אישית

המאמרים הללו לא היו צריכים להתפרסם, כיוון שכל מה שכתוב כאן היה אמור להיות מובן מאליו.

כמו רבים בבוקר ה-8.10, חשבתי לתומי שמעתה המדיניות תשתנה. שיום השואה שעברנו, הסיר את רשת ההסוואה מהאויב המוסלמי שמולנו ומהחברה העזתית כולה, יביא להרהורי תשובה על חטאי ההתנתקות של אוסלו שהובילו לבניית המפלצת החמאסית ונצא למלחמה שתהפוך את המשבר הגדול בתולדות המדינה לתיקון עמוק.

שתי הישיבות הראשונות בוועדת החוץ והביטחון באותו השבוע ב-9.10 וב-12.10 הבהירו לי ששום דבר לא הולך להשתנות. עולם המושגים של הפיקוד הבכיר בצה"ל, אליו נחשפתי באותן ישיבות ולאורך כל השנה, לא הותיר אצלי ספק שכל עוד אלו מושגי היסוד, לא נוכל לנצח. למעשה, אלו אותן תפיסות עולם שהובילו אותנו אל ליקוי מאורות מודיעני, אל בניין הכח הרעוע ואל השיתוק שאחז במערכת הצבאית בבוקר ה-7.10. כשלים אלו, אינם רק תולדה של רשלנות נקודתית או אשמה אישית של מפקד, הם נגזרת של עקרונות יסוד שהתגבשו בהיכלי האקדמיה והונחלו במערכות הביטחון דרך תכניות ההכשרה ושטיפת המח הציבורית באולפנים, במשך עשרות שנים.

ככל שהתגברו הדיונים התברר לי שהמחדל של ה-8.10 גדול מהמחדל של ה-7.10. המלחמה הזו היתה צריכה להסתיים תוך 60 יום לכל היותר, לולא הומרו מושגים צבאיים קלאסיים של ניצחון, הכרעה ושליטה ב-'תמונת ניצחון', 'פירוק' ו'שליטה מבצעית'. דור שלם של קצינים בכירים שגדל על ברכי 'המערכה שבין המלחמות' (מב"מ) הפך את המלחמה לצבר מבצעים מיוחדים. התבנית הבסיסית של כיבוש-שליטה-טיהור, שהכרחית במיוחד במקרה זה בו האוכלוסייה היא חלק בלתי נפרד מהטור, נותרה מאובקת במחסני ועדת וינוגרד, מהמלחמה ההיא.

"אף לא שק קמח אחד עובר שם" השיבו נציגי צה"ל לשאלתי בתחילת המלחמה מדוע לא כובשים את פילדלפי נוכח המנהרות וההברחות שם. למרות ההלם שאחז בי הצלחתי להשיב "ברור שיש הברחות, זו צריכה להיות הנחת היסוד שלכם". זו לא היתה הנחת היסוד השגויה היחידה ביחס לאויב ולדרך לנצח אותו. ליקוי המאורות בהבנה מיהו האויב, מהי הכרעה, מהי הדת בשמה הוא נלחם, מי זו האוכלוסייה העזתית - הוביל לעיצוב תכנית מבצעית שגויה מן היסוד.

היא שלחה את חיילינו הגיבורים למלחמת פירים ומחילות. הם מנצחים בכל פיר, אבל אנחנו מפסידים במלחמה. חמאס ששולט בסיוע ובדלק, שולט בפועל באוכלוסייה ובשטח וכך הוא מצליח להנות מהגיבוי ומהתמיכה של האוכלוסייה, לגייס לוחמים חדשים, משאבים רבים ולהמשיך להרוג בחיילינו. הוא ממשיך להחזיק ב-101 חטופים וכך לפצל את החברה הישראלית, להביא ללחצים בינ"ל אדירים על ישראל ואפילו לגרום לשביתה במשק. יתירה מכך - התמשכות המלחמה, האופי ההססני שלה בה נקט צה"ל והעמדות של הפצרי"ת והמערכת המשפטית כולה ביחס

למלחמה, איפשרו לחמאס ליצור סימטריה בין ישראל לבנים, להעמיד את ישראל כאשמה בבתי הדין הבינ"ל ולעורר התקפות אנטישמיות ברחבי העולם כולו.

התהיות שלי ושל חבריי בוועדה נענו ע"י ראשי הצבא בתשובות חמקניות, בירוקרטיות ולרוב לא נענו בכלל. דובר צה"ל בחר לדברר 'ניצחונות' מעולם המושגים הפוסט-צבאי שהשתלט על צה"ל, ללא כל תימוכין במציאות. כך תוך כדי אזעקות 'צבע אדום', אנו שומעים עד היום על גדודי החמאס שפורקו כבר ארבע וחמש פעמים ועל חיילינו שנכנסים לאתם מקומות "מפורקים" שוב ושוב. התשובות והאמירות הללו מלמדות כי הדבר החיוני ביותר לביטחון ישראל בעת הזו הוא - שינוי עמוק בעולם המושגים של תפיסת הביטחון ובנין הכח במערכות הביטחון בישראל.

חמישה מאמרים אלו בסדרה "5 דברים שצריך לדעת כדי לנצח במלחמה", נכתבו ונאמרו על ידי בתמצית כבר בשבוע הראשון של המלחמה. אני מקווה שפרסומם יתרום משהו לשינוי הדרוש במערכת הצבאית ובשיח הציבורי בישראל. הם מוגשים כאן בסיוע אתר מידה, אתר מחקר ותקשורת חשוב שייסד ד"ר רן ברץ, שמביא לידיעת הציבור תפיסות אסטרטגיות, תחקירים ומידע חיוני מאוד בנושאי הליבה שעל סדר היום הציבורי.

תכלה שנה קילליתיה ומושגיה השגויים. תחל שנה וניצחונותיה - שלנו, של חיילי צה"ל ושל כל בית ישראל

חה"כ עמית הלוי, הליכוד
ערב ראש השנה התשפ"ה

#01

הקונספציה - מה לא הבנו על האויב

”הכר את האויב שלך והכר את עצמך.
כך אפילו במאה קרבות, לעולם לא תובס”

#

התנאי הזה של סון דזה מלפני 2500 שנה, הוא תנאי סף למה שהוא מגדיר בספרו “אומנות המלחמה” כמטרה של כל מלחמה - “השגת הכרעה מהירה ומוחלטת”. התנאי הזה היה נכון במלחמות של סין העתיקה והוא נכון לקרבות בין עזה לרפיח.

היכרות מקיפה של האויב כוללת הרבה תחומים ופרטים, היא מחייבת גם מעקב מתמיד אחרי הכוונות שלו בכל רגע נתון, אבל כל מי שלא מכיר שלושה דברים אלו לא מכיר את האויב ולא יוכל לנצחו: אידיאולוגיה, יכולות ותכניות. (Philosophy-Power-Plans).

כשתמיר הימן ראש אגף המודיעין בדימוס, אמר כחודשיים לפני טבח ה-7.10 בכנס ה-INSS "אנחנו לא ערב מלחמה. זה לא המצב. לא צריך פה את הסימנים המעידים המודיעיניים" - זה בגלל שהוא לא מכיר ולא מבין את האויב. ואיך יודעים שהוא לא הכיר את החמאס?

כי הוא הגדיר ש"צריך פשוט לראות את האינטרסים" וכמו קודמו עמוס ידלין והנוכחי חליווה הוא בחן לגביהם רק אינטרסים כלכליים וחברתיים ולא את הזהות והאידיאולוגיה.

כמו תלמידיו הטובים של קרל מרקס, אלופי המודיעין במטכ"ל רואים בדת אופיום להמונים ובזהות לאומית תודעה כוזבת ולכן המעיטו מאוד בחשיבותם ביחס לאינטרסים חומריים. זוהי תפיסת שטחית ולקויה של יצור האדם בכלל שהובילה להיכרות שטחית ולקויה של האויב הזה. הכסף שזרם לחמאס, אישורי העבודה, חשבונות הבנק של הבכירים, השכונות והחברות שנבנו על ידם - כל אלו הובילו אותם למסקנה ש"החמאס מורתע", כיוון שלא ירצה לאבד את הנכסים הללו. תפיסה שמצדיקה לדבריו אף התעלמות מהסימנים המעידים המודיעיניים, שזהו אחד התפקידים המרכזים של חיל המודיעין.

**כשתמיר הימן
ראש אגף
המודיעין בדימוס,
אמר כחודשיים
לפני טבח "אנחנו
לא ערב מלחמה.
זה לא המצב.
לא צריך פה
את הסימנים
המעידים
המודיעיניים" -
זה בגלל שהוא
לא מכיר ולא מבין
את האויב ולכן
בחן רק אינטרסים
כלכליים
וחברתיים ולא
זהות ואידיאולוגיה**

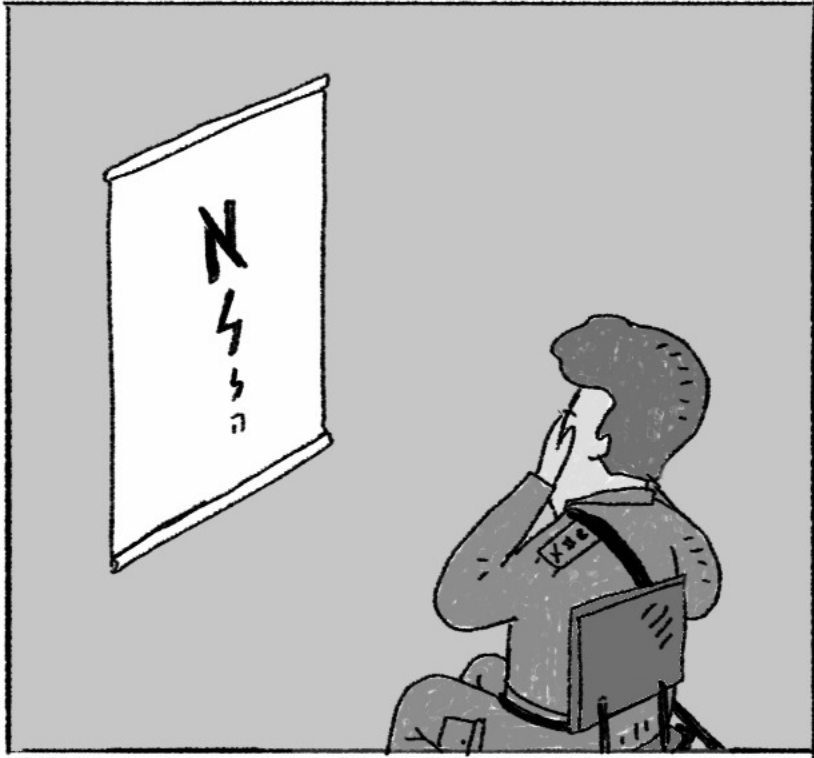
המציאות היתה הפוכה בתכלית, כל מי שבאמת מכיר את האויב הזה יודע שאצלו החומר משרת את האידיאה. מבחינת החמאס עזה כולה יכולה לעלות באש, אם זה יביא למימוש ניצחון הג'יהאד. בניגוד לאמירות רווחות גם היום (!), זה נכון גם לגבי חיזבאללה. נסראללה לא רוצה בחורבן לבנון והוא יפעל בשום שכל, אבל אין לו כל בעיה שביירות תיראה כמו סג'עיייה, כדי לממש את חזונו, החזון השיעי של משטר האייתולות.

שיעור ראשון אפוא בהיכרות עם החמאס - ועם אויבנו האחרים מתוך העולם המוסלמי - הוא האידיאולוגיה. אי אפשר באמת לתמצת את כל תורת הזרם הזה באסלאם במאמר זה, אבל נכון לציין את שני המרכיבים החשובים, שכל טירון בחיל המודיעין צריך להכיר:

(1) החזון הטוטליטארי והגזעני (2) החובה הדתית המוחלטת למימוש.

החזון להשלטת האסלאם על כל העולם, החלת חוקי השריעה והאפשרות שניתנה רק ליהודים ולנוצרים לחיות כבני חסות והחובה הדתית האישית לפי פוסקי האחים המוסלמים, להשתתף במלחמה בדאר אל-אסלאם (האזור בו שלט האסלאם בעבר) ובבניית התשתית למלחמה בשאר העולם המכונה דאר אל-חרב (אזור המלחמה, שעדיין לא נכבש) בשלל אמצעים כמו תעמולה (דעווא), ארגונים חברתיים ומחתרתיים ועוד.

זהו התפקיד המרכזי המוטל על המאמין הכנוע והמסור (מוסלם) וזוהי תכלית חייו. לשם כך מותר וראוי לו לנצל את כל ההזדמנויות והכלים העומדים לרשותו כמו מערכת היחסים הבינ"ל, שפה מודרנית או פוסט-מודרנית, שיח זכויות מערבי, תעמולה מתקרבנת, וארגונים הומניטריים. כל אלו הם כיוונים מתוחכמים ושקריים המותרים לשם מימוש התכלית להכנעת העולם כולו תחת אללה.

שיעור שני הוא היכולות - הכוונות העקרוניות קיימות, הן מבוססות על התשתית האידיאולוגית. להכיר את האויב זה לעקוב בהתמדה אחרי היכולות שלו להוציאן אל הפועל. היכולות הן הבסיס האמיתי לתרחיש הייחוס אליו צבא אמור להתכונן.

ובכן, ב-17 שנה מאז כבש באכזריות את רצועת עזה, חמאס פיתח יכולות בתחומים רבים, כשכולן מוכוונות למטרתו המוצהרת - השמדת ישראל. אלו שלוש היכולות המרכזיות:

המשאב האנושי - מהיום הראשון, כדרכה של תנועת האחים המוסלמים בכל העולם, חמאס בנה תשתית חברתית וחינוכית על מנת להצליח לגייס תמיכה, משאבים ולוחמים מקרב האוכלוסייה. לצד טיפול במתנגדים, כמו בכל דיקטטורה, הוא הציב את המסגד כיחידת האם השלטונית, כל כמה מסגדים הוגדרו כסניף וכל כמה סניפים הפכו למחוז. כל התכניות החינוכיות והדתיות בכל מחוז עברו התאמות לתפיסת העולם של האחים המוסלמים וכך הצליח החמאס להכשיר את הלבבות ולרתום את החברה העזתית כולה. כ-160,000 מהתושבים הבוגרים הינם חברי תנועת החמאס, 20 אלף מתוכם ו-40,000 נוספים עובדים במנגנון השלטוני של החמאס, כ-30,000 מתוכם בכח הלוחם שלו, אם תוסיפו את עשרות האלפים בכח הצבאי והאזרחי של הג'יהאד האיסלאמי, תגלו שרובה המוחלט של האוכלוסייה בעזה חמאסניקית בלב ובנפש.

המשאב הכלכלי - חמאס הצליח לבנות תשתית פיננסית איתנה מאוד של מיליארדי שקלים בכל שנה: חברות כריה במדינות אפריקה, חברה הנסחרת בבורסה בתורכיה, נכסי נדל"ן מניבים גם בעולם המערבי ומנגנונים שונים להלבנת הון בהיקפים דרמטיים, כל אלו בצד התמיכה הקבועה של מיליארדים מכספי הרש"פ, ומהמדינות שתמכו בו כמו קטאר ואיראן. לצד מקורות אלו, החמאס משתמש בקרנות צדקה ובמימון המונים במדינות מערביות, תוך שימוש בפרסומים שקריים על מצוקות האוכלוסייה שתחת שלטונו ומגייס עשרות מיליוני דולרים בשנה. את רוב ככל הכספים הללו הוא הפנה לבניית מפלצת הטרור. ההוצאות האזרחיות מומנו מכספי אונר"א ומתמיכה של מדינות העולם ואנשי עסקים בפרוייקטים אזרחיים שונים וכך 'התפנה' כסף של 'מדינת החמאס' רק לטובת התכנית להשמדת ישראל.

המשאבים הצבאיים - מתוך מכלול היכולות המרשימות, חשוב להדגיש את אלו שהן בעלות ערך אסטרטגי: (א) פרויקט המטרו - עיר תחתית עצומה מתחת לקרקע, לפחות 700 ק"מ של מנהרות בשלושה מפלסים, עם אולמות ייצור, דרכי תעבורה, מחסנים ומערכי הגנה שמלמדים על 'הזמנה' של צה"ל להיכנס למלכודת שתוכננה היטב. (ב) יכולת ייצור עצמי של נשק ש'חסכה'

הברחת נשק מבחוץ והסתמכה על מעבר ידע, מומחים וחומרי גלם שעברו במעבר רפיח לאור יום באין מפריע. מאות מהנדסים שהוכשרו ברצועה ומחוצה לה ופיתחו תעשייה צבאית של ממש. (ג) פיתוח מערכי תקשורת מסוגים שונים לשם הטעיית כוחותינו שהאיזנו רק לחלק מהרשתות ושם הוזנו במידע מטעה. (ד) איסוף מודיעין, למידת תודעת האויב, איסוף מידע רב על בסיסי צהל ויישובי העוטף ע"י עובדים עזתים ותיאום רב זירתי עם כוחות אויב נוספים באזור. כל אלו באו ב-7.10 לידי ביטוי בדיוק רב, אך מדובר ביכולות שנרכשו לאורך שנים ארוכות, ובמאמץ לא רב היה אפשר לעמוד על גודלן ולעצור את התפתחותן. עובדה היא שבכל המבצעים בהם נלחם צה"ל ברצועה, הוא לא פגע באופן משמעותי בתשתיות אלו, שרק הלכו והתעצמו.

שיעור שלישי הוא התכניות האופרטיביות. אם יישמתם את שני השעורים הראשונים ואתם מכירים את האידיאולוגיה והיכולות של האויב, לא תצטרכו להשקיע הרבה בשיעור זה, כיון שלא תתקשו לזהות הכנות אופרטיביות להתקפה.

במקרה הטראגי הזה, התכניות של החמאס, כולל שמות קוד ושמות יישובים, הונחו על שולחנו של ראש אמ"ן דאז הרצי הלוי כבר ב-4.3.2018, בהמשך תכנית דומה שכונתה "חומת יריחו" הוצגה ב-2022 בפני ראש אמ"ן ואלוף פיקוד דרום, אבל כמו שוועת התצפיתניות על הפעילות על הגדר בשבועות שקדמו לטבח הן לא זכו להתייחסות רצינית. כשהאלחוטנית הנגדת מ-8200 ו. התעקשה שמדובר בהתקפה שמתקרבת לבוא היא נדחתה ע"י קמ"ן פיקוד דרום במילים "זה תרחיש דמיוני". מה שהיה באמת דמיוני אצל בכירי אגף המודיעין היה האויב שהם ציירו לעצמם. האויב הריאלי שניצב מולם-מולנו, לא היה מוכר להם. לא במחשבותיו ולא ביכולותיו.

ולכן הם הרשו לעצמם להירדם בשמירה תוך כדי חלומות שווא, שהפכו לחלום הבלהות של כולנו.

#02

מדינת הטרור של עזה

"כשנבוא לתלות את הקפיטליסטים הם ימכרו לנו

את חבל התלייה" (יוסף סטאלין)

#

דפוס ההתנהגות הזו, לפיו אנו בונים במו ידינו את המלכודת שאויבינו מפעילים נגדנו, חייב להשתנות. במלחמה הזו ישראל דבקה בתפיסות שגויות ביחס לאויב החמאסי, וכתוצאה מכך נוקטת בשיטות צבאיות שהאויב החמאסי מנצל היטב נגדנו, וכך הן הופכות לכלי הנשק המרכזיים נגדנו.

הרבה גורמים מעצבים מערכה צבאית, אך הדבר העיקרי הדרוש כדי לבחור את אסטרטגיית הלחימה הוא הכרת דרכי החשיבה ושיטות הפעולה של האויב, ובהתאם להן לעצב את תכנית המלחמה לסיכול ולהכרעת האויב. תכנית המלחמה צריכה לקחת בחשבון את העובדה שהאויב מצידו תמיד ינסה להכניס אותך ל'שדה ההריגה' שלו, המקום בו הוא מנצל את כל יתרונותיו ואת כל נקודות התורפה שלך.

מהו אם כן 'שדה ההריגה של החמאס? מהן שיטות הפעולה ובסיסי הכח שלו? מה אנחנו צריכים לדעת כדי להימנע מדשדוש במלחמה בעזה? מהי האסטרטגיה הצבאית המנצחת במערכה מהסוג הזה?

החמאס - ארגון שהוא מדינה

בניגוד להנחת היסוד של גופי הביטחון שלנו, החמאס בעזה כבר מזמן איננו ארגון טרור קלאסי. מאז שכבש באכזריות את רצועת עזה ומוסדותיה בקיץ 2007, החמאס מנהל מדינה לכל דבר ועניין. לרשותו עמדו ועומדים כל המערכות והכלים שיש למדינה - מערכות חינוך, תרבות ודת, מערכות אכיפה של משפט חקירה ושיטור, מערכת כלכלית שיש בה השקעות חוץ, חברות בינ"ל, תמיכות, מיסים ומנגנוני רווחה, ופעילות עניפה של יחסים בינ"ל - מדינה לכל דבר ועניין.

ברוח האסלאם, בו אין אבחנה בין דת למדינה, כל מוסדות המדינה - לרבות האזרחיים - נועדו לשרת את המטרות הדתיות. במקרה של החמאס המטרה הראשונה היא השמדת ישראל, כפי שמופיע בראש האמנה שלו, בשמו של מייסד האחים המוסלמים חסאן אל-בנא. איך זה משפיע על האויב שמולו אנו נלחמים ועל שדה המערכה? באופן דרמטי.

מהיום הראשון של ההשתלטות האלימה של החמאס על הרצועה, הוא עיצב מחדש את התשתית המוסדית של החברה. חשוב לדעת: יחידת האם של מדינת חמאס היא המסגד. זהו המוסד התשתיתי ביותר. כל כמה מסגדים הוגדרו יחד כסניף, וכל כמה סניפים מהווים מחוז. האימאמים של רשת המסגדים הם המוקד המרכזי והמכריע של ההשפעה החינוכית והאזרחית בחינוך הפורמלי והלא-פורמלי באזור שלהם.

מה קורה בחינוך? תכנית הלימודים בבתי הספר במסלול הבגרות של הרש"פ (טאווג'י) כוללת דה לגיטימציה ברורה למדינת ישראל, הסתה לטרור ודמוניזציה של העם היהודי. אליה הוסיף השלטון החמאסי ספרי לימוד וחומרים ללימודים אסלאמיים, בהתאם לתפיסות העולם ולחזון הטוטליטארי והגזעני של האחים המוסלמים. בצד אלו הוקמו תנועות נוער וארגוני חינוך לילדים ולמבוגרים להטמעת ערכי התנועה וחזוק המחויבות למימושם. זה הבסיס החינוכי שלומד כל ילד בעזה כמעט 20 שנה.

המבנה המוסדי והתוכן החינוכי הם אבני היסוד עליהם צמח דור עזתי עם להט אידיאולוגי להשמדת ישראל. בצידם שימשו כל האמצעים השלטוניים האחרים כמו: מערכות המשפט והשיטור, מערכת הרווחה וארגוני הצדקה וכלי התקשורת. כולם נוסדו ופעלו להכשרת הלבבות לג'יהאד האזורי והעולמי.

למרבה הצער, השיטה האסלאמית הזו יעילה מאוד. בקרב כ-220,000 אלף בתי אב, רוב עצום של המשפחות ברצועה, אחד מבני הזוג (בד"כ הגבר) הוא חבר רשמי בתנועות החמאס או הג'יהאד האסלאמי (כ-180,000), או עובד במנגנוני השלטון (כ-60,000), או חייל לוחם במסגרות הצבאיות (כ-45,000). לכן אין פלא שחיילי צה"ל מוצאים כמעט בכל בית שאליו הם נכנסים חומר חמאסי ואנטישמי, ובכל גן ילדים, מסגד, מרפאה, בית חולים או בית ספר, נמצאו אמצעי לחימה ותעמולה להשמדת ישראל.

חשוב לציין שהשיוך של האוכלוסיה העזתית לחמאס לא החלה בעקבות השלטון הדיקטטורי שלו. כבר שנה וחצי לפני כן, בבחירות בינואר 2006,

זכה החמאס ברוב המושבים במועצה המחוקקת בעזה ובתמיכה גדולה כמעט פי 2 מהפת"ח, ששלט עד אז בעזה ברציפות 11 שנה.

הנה כי כן, בניגוד למיתוס "האזרחים השלווים", שהתבסס בדעת הקהל העולמית בעזרת קמפיין ממומן, תושבי עזה רובם ככולם חיילים נאמנים של החמאס והג'יהאד האסלמי. למעלה מאלף מאתיים מהם שהשתתפו עם חיילי הנוח'בה בטבח ובאונס היו מדגם מייצג לשאיפות של האוכלוסייה, ולכן הם זכו לכבוד ולתשואות מההמונים. התביעה של הממשל האמריקאי ורבים בקהילה הבינ"ל להתייחס לתושבי עזה לפי ההגדרה המופיעה באמנות הבינ"ל כ"peaceful civilians", מופרכת מיסודה. ההפרדה בינם לבין אנשי ארגון החמאס היא מלאכותית ואינה קיימת למעשה ברצועת עזה. אחרי כמעט 20 שנות שלטון אי אפשר להפריד בין עזה לחמאס. בפועל כמעט כל האוכלוסייה קשורה לחמאס ארגונית, מעשית ואידיאולוגית, והמוסדות האזרחיים והצבאיים של חמאס משרתים את אותה תכלית: השמדת ישראל.

בדבר אחד מדינת החמאס כן שונה ממדינות אחרות - היא לא מחויבת לסטנדרטים ולכללים הנהוגים בין המדינות. היא בעלת ערכים ונורמות שונות מכל מדינה מערבית; היא מכריזה על שאיפה להשמדת עם בגלוי, מבצעת פשעים נגד האנושות כמו רציחות, עינויים וחטיפה של ילדים, היא פוגעת כנורמה באזרחים חפים מפשע, והיא מנהלת תעשייה רשמית של פשעים כלכליים שונים.

אחרי כמעט 20 שנות שלטון אי אפשר להפריד בין עזה לחמאס בפועל כמעט כל האוכלוסייה קשורה לחמאס ארגונית, מעשית ואידיאולוגית, והמוסדות האזרחיים והצבאיים של חמאס משרתים את אותה תכלית: השמדת ישראל.

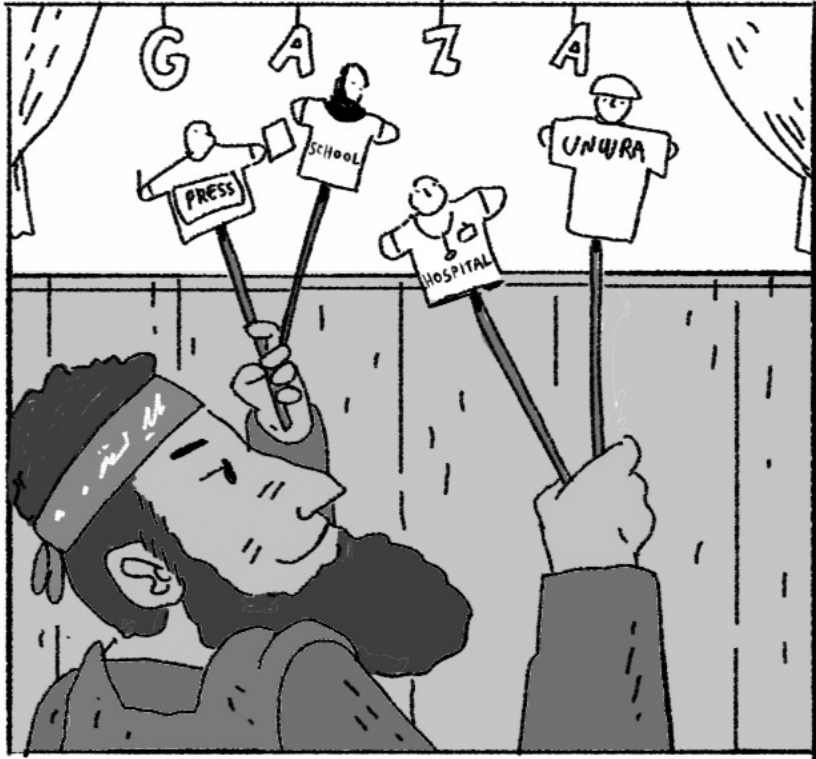
חמאס הוא ארגון שהוא מדינה ומדינה שהיא ארגון. ברצותו הוא מפעיל את כל מערכות המדינה והחברה שלרשותו וברצותו הוא מתנהל כארגון ברברי ללא כל מחויבות מדינתית. אותו מודל קיים גם ברשות הפלסטינית וכך קורה גם בלבנון, הנשלטת כמעט לחלוטין ע"י חיזבאללה שנהנה אף הוא מהסטטוס הדואלי הזה. כל אלו עושים מעשה טרור ומבקשים שכר כמדינה!

מדינת טרור בחסות "הומניטרית"

הדואליות הזו מאפשרת לחמאס להשתמש בכלי מרכזי ומפתיע: לתוך "המרחב האזרחי" נכנסים ארגונים הומניטאריים שונים, ובראשם אונר"א, והופכים בעצמם לחלק ממכונת ההשמדה האנטישמית. אבסורד שטני ממש.

לארגונים ה"הומניטריים" הללו יש שלושה תפקידים חשובים מבחינת חמאס. (1) מימון: הארגונים מהווים מקור חיוני לגיוס כסף. הם מתקצבים מכספי משלם המיסים המערבי את 'הזרועות האזרחיות' של תמנון הטרור החמאסי, ומאפשרים לייעד את שאר כספיו להתעצמות צבאית ישירה. (2) הסתה: אונר"א מקיימת בחסות חמאס מאות בתי ספר שמחנכים לשנאה אנטישמית. מאות הילדים שהשתתפו ברצח בחטיפה ובביזה של תושבי עוטף עזה היו תלמידים של מערכת החינוך של אונר"א, שיישמו את תורת מוריהם. (3) הסוואה: הכסות ההומניטארית אפשרה לחמאס להסתיר במשך שנים את כוונות הזדון ואת תהליכי בנין הכח.

נרחיב על נקודה זו, שהיא מהותית להבנת שיטת הפעולה של חמאס. אונר"א, הארגון ה"הומניטרי" המרכזי ברצועה, משופעת באנשי חמאס. חלק ניכר מבכיריה הם בכירי חמאס. משכורתם משולמת ע"י אונר"א, והם זכו ליחס מיוחד בעולם כנציגי אונר"א. בנוסף, שימו לב לשלושה נתונים מזעזעים:

1. מתוך כ-13 אלף עובדי אונר"א למעלה מ-12 אלף מהם הם או חברים בחמאס בעצמם או שבני זוגם חברים בחמאס.
2. כ-500 מעובדי הארגון הם חיילים בצבא החמאס, וחלק מהם השתתף בטבח בשבעה באוקטובר.
3. רוב ככל המבנים של הארגון - מוסדות חינוך, בריאות, ומשרדי מנהלה - שימש מסתור למפקדות טרור, מחסני אמל"ח וליחידות להכשרת לוחמי הג'יהאד.

למרות כל אלו, המערכות הדיפלומטיות והצבאיות שלנו מסרבות להשתחרר מההבחנה הפיקטיבית בין האזרחי לצבאי, בין ההומניטארי לברברי. לכן הן מהססות להוביל בעולם את המערכה להסרת המסווה של אונר"א ושל שאר הארגונים שפועלים באותו מודל. אונר"א נהנית עד היום מחסינות, משימוש חינם בקרקעות המדינה בירושלים, מאשרות כניסה ומהמשך פעילות בעזה ביו"ש ובירושלים כמעט באין מפריע. לולא יצא בטעות מצה"ל דואר אלקטרוני שתיאר את המעורבות של 12 עובדי אונר"א בטבח ה-7.10 - קצה הקרחון בלבד - גם הדרישות הבינ"ל המינימליות מהארגון הזה לא היו באות לעולם.

ההשלכות הצבאיות

המסקנות המערכתיות מהמציאות הזו ברורות. כאשר הרמטכ"ל אומר: "המלחמה תימשך עוד חודשים רבים ואנחנו נפעל בשיטות שונות... בפירוק יסודי של ארגון טרור", הוא שוגה שגיאה עמוקה בהגדרת האויב וממילא בשיטות הפעולה נגדו. צה"ל בראשות הרצי הלוי ניצב מול מדינה, לא מול ארגון טרור. ישראל נלחמת מול חברה עוינת, לא מול יחידים או קבוצות מחתרת.

בניגוד אלינו, אצל החמאס 'כל הארץ חזית וכל העם צבא' איננה אמירה לעיתות חירום, זהו המצב הקבוע. כל ילד עזתי הוא חייל בצבא הג'יהאד. הוא מתאמן לשם כך מגן הילדים, שמשמש בעצמו כיסוי למחסן טילים או מפקדה צבאית, והוא מגויס החל מגיל 15. לכן המסקנה של הרמטכ"ל ש"פירוק ארגון הטרור" יהווה ניצחון אינה נכונה ואינה רלוונטית. במקרה הטוב הוא מפרק את המסגרת החיצונית בלבד, כמו מי שהסיר את המדים מלוחם האויב ומתגאה שבכך הוא חיסל אותו.

כדי שישראל תוכל לנצח חייבים להיפטר משורש הקונספציה השגויה בחשיבה של הרמטכ"ל, המוטמעת בתכניות המבצעיות של צה"ל, ולהבין: מה שהרמטכ"ל מחשיב כבסיסי הכח של האויב, המקומות בהם הוא מחזיק את הנכסים הצבאיים שלו - אינם הבסיסים האמיתיים של חמאס! הנכסים הצבאיים של חמאס אינם רק המפקדה התת קרקעית, אלא בעיקר המסגד, בית החולים ובית הספר.

אכן, כל אלה מהווים בסיסי כוח צבאי מובהק. שם, תחת כסות אזרחית והומניטרית, משמשים הילדים והנשים כסוכני מודיעין ובלדרי נשק מיומנים. שם בתוך החמולה, הרחק מההאזנות של 8,200, מעבירים את המסרים והוראות ההפעלה. שם גם מוטמנים מחסני הנשק הגדולים, כפי שראינו בפיוץ שנוצר במרחב ההומניטארי במוואסי. שם שוכנים הבקו"ם ולשכות הגיוס של החמאס. ושם נפגשות החוליות נפגשות לתדרוכים ותיאום היציאה לפעולה. ושם... צה"ל לא נוגע ולא שולט.

כלומר, השליטה המלאה של החמאס באזרחים ובמרחב האזרחי, במהלך הלחימה ברצועה, היא מקור העוצמה והשליטה האמיתיים שלו בעזה ובמלחמה. ברצותו הוא מוציא משם חוליות לפיגוע, וברצותו הוא מוריד את רמת החיכוך ומחכה לשעת כושר טובה יותר מבחינתו, בטוח מפגיעה.

התוצאה היא שהפגיעה של צה"ל בחמאס עד כה היא שולית ביחס לכוחו. חמור מכך, היא בעלת משמעות שלילית, כיוון שצה"ל, שבפועל מפקיר את הזירה העיקרית שבה פועל חמאס להתעצמות ולפעולה צבאית, מדווה

**המסקנה של
הרמטכ"ל
ש"פירוק אירגון
הטרור" יהווה
ניצחון אינה נכונה
ואינה רלוונטית.
במקרה הטוב
הוא מפרק
את המסגרת
החיצונית בלבד,
כמו מי שמתגאה
בכך שהסיר את
המדים מלוחם
האויב וחושב
שבכך הוא חיסל
את הלוחם.**

לממשלה, לכנסת ולציבור על "שליטה מבצעית", על "פירוק" החמאס, על "ניצחון". מבחינת החמאס זהו המצב האידיאלי. הוא יכול להשתקם, לבנות את הכח שלו, ואולי חשוב מכל, לבנות את תודעת הניצחון שלהם בקרב האוכלוסייה, באזור ובעולם המוסלמי כולו, עד המערכה הבאה שהם מתכוונים ליזום. במובן זה הזמן משחק לטובתם ויש להם הרבה זמן וסבלנות.

בכוחנו לנצח! אין בכך ספק. ההצלחות הטקטיות של חיילינו הגיבורים בכל פיר ושכונה מלמדות על כך. אבל לא נוכל לנצח אם לא נבין את האויב, את דרכי החשיבה ושיטות הפעולה שלו. ואם לא נשנה את תכנית הפעולה המבצעית שלנו בהתאם.

בלי שליטה מלאה במרחב האזרחי - בשטח ובאוכלוסייה - לא נוכל להכריע. משום שזהו הבסיס הצבאי האמיתי והעצום של החמאס. נצליח לפגוע ולהשיג הישגים טקטיים (אפילו מרשימים מאוד כחילוץ חטופים), אבל חמאס ימשיך לשלוט ללא עוררין ולהרוג בכוחותינו, כך עד נסיגת כוחות צה"ל למקהלת קולות התקשורת והמפקדים הבכירים, שכבר עכשיו מסבירים שצריך לסגת כי ממילא אי אפשר להכריע. בנקודה האחרונה, צריך לומר בצער, הם צודקים. עם מערכת המושגים המעוותת אי ההבנה של האויב וההתעלמות המוחלטת מהמציאות ברצועת עזה, באמת אי אפשר להכריע.

#03

הצדק - האמל"ח החסר במערכה

”אז אמר השטן, הנצור הזה איך אוכל לו. איתו האומץ וכשרון המעשה וכלי מלחמה ותושיה עצה לו. ואמר: לא אטול את כוחו ולא רסן אשים ומתג ולא מורך אביא בתוכו, ולא ידיו ארפה כמיקדם, רק זאת אעשה: אכהה מוחו ושכח שאיתו הצדק”
(נתן אלתרמן).

#

דבריו אלו של אלתרמן מציבים את שורש הניצחון או התבוסה בכל מאבק - זהו הצדק. הוא העניין המרכזי גם במלחמה הזו - וחסרונו הניכר במערכה המדינית וההסברתית של ישראל משפיע באופן ישיר על שדה הקרב שבין עזה לרפיח.

מדוע? מפני שחברה היודעת את צדקתה, מגייסת את כל משאביה למימוש הצדק. לעומת זאת מי שאינו בטוח בצדקת דרכו, בוודאי זה שמקבל את צדקת אויבו, ימעט ככל האפשר בשימוש בכח ובמקרים רבים תחושות האי-צדק יהפכו לרגשות אשם, שימוטטו אותו מבפנים. חברה כזו תפנה את המשאבים שלה נגד עצמה, והיא גוזרת על עצמה עמדה קבועה של התגוננות, בה קו המקסימום שלה הוא מינימום הקיום, קרי, הזכות להגנה עצמית, הזכות לחיות.

מהו הצדק בבסיס המלחמה הזו שלנו?

שתי מערכות לצדקת מאבקנו. האחת - הצדק הציוני הלאומי, של שחרור מולדת עמנו וכינון ריבונות יהודית בארץ-ישראל, צדק המגובה באמת היסטורית עתיקת-יומין, שלעומתו עומד השקר הפלסטיני המוחלט שמלווה אותנו מאז קרא אדריאנוס קיסר לארץ-ישראל פלשתינה, כדי לעקר את זהותה היהודית. שינוי-שם זה אומץ ע"י אנטישמים לאורך הדורות ובמאה האחרונה ע"י ראשי הטרור הרצחני ובראשם יאסר ערפאת, שהרחיב את מחוזות השקר עם המצאת 'העם הפלסטיני' ואיתו את התביעה לריבונות מהים עד הנהר, קרי חיסולה של ישראל.

מערכי ההסברה

ומדיניות החוץ

שלנו עושים

מאמץ רב

להתעלם מרבדי

העומק הלאומיים

והדתיים של

המלחמה. כך אנו

נותרים בעמדת

חולשה שמגוננת

רק על זכות

ההגנה העצמית

ומקבלת בשתיקה

את "הצדק"

של האסלאם

הפלסטיני.

המערכה השניה של הצדק - הקרב על המוסר בין אמונות דתיות ותפיסות עולם. מולנו ניצבת אמונת האסלאם הפונדמנטליסטי, עם תביעה דתית אלימה להכנעת האדם והעולם והשפלת צלם האלוהים שבו. דת שמכריזה מלחמת חורמה על כל מי ששונה ממנה, והאכזריות והפנאטיות מלוות רבים מהיבטיה הפוליטיים. האידיאולוגיה הדתית הזו מאיימת לא רק על החירות הלאומית שלנו אלא על חירותה של כל חברה וכל יחיד ברחבי הגלובוס. לעומת זאת ניצבת היהדות שתובעת לשמור ולטפח את צלם האלוהים של כל אדם. אמונה שוחרת חירות, אוהבת אדם, מקדמת חסד ורחמים, דת של אמת וצדק, שעל יסודה כוננה גם התרבות המערבית.

במקום להנכיח את מאבק הערכים והציביליזציות הזה, כיסוד של המלחמה הזו ומלחמות נוספות באזורנו ובעולם, ולהדגיש בו את הטענות והתביעות הצודקות של ישראל והעם היהודי, מערכי ההסברה ומדיניות החוץ שלנו עושים מאמץ רב להתעלם מרבדי העומק הלאומיים והדתיים של המלחמה. כך אנו נותרים בעמדת חולשה שמגוננת רק על זכות ההגנה העצמית ומקבלת בשתיקה את "הצדק" של האסלאם הפלסטיני.

לכן כששאלתי בוועדת חוץ וביטחון את אילון לוי, הדובר הרשמי של מערך ההסברה הממשלתי בחודשי המלחמה הראשונים, מהו המסר החשוב והמצליח ביותר בקרב על דעת הקהל העולמית הוא השיב: "מלחמת אין ברירה, אנחנו רק רוצים שלום". זו דוגמא מייצגת לפנייה למכנה המשותף הנמוך ביותר של החברה האנושית. למראית עין נדמה שזה מצליח, אבל במסר הזה מובנית כניעה מוחלטת להנחות היסוד של אויבינו. הן, כפי שכתב אלתרמן, אלו שמכחות את המוחות ומכריעות במוקדם או במאוחר את המערכה כולה.

מערכה ראשונה: מעמד השטח והשקר הפלסטיני

כדי לנצח, הירייה הראשונה בנשק הצדק היא ביסוס מחדש של הארץ בתודעת העולם כארץ ישראל. מרפיח ועד מטולה, מתל-אביב ועד יריחו, זו ארצו הבלעדית של העם היהודי. משימת ההסברה הזו אינה קשה, הזיקה של הארץ לעמנו היא קביעה חוזרת ונשנית בתנ"ך, ספר הספרים הנצחי, שלא ירד מרשימת רבי המכר במדינות העולם לאורך שנים. הזיקה הזו גם אינה שנויה במחלוקת בכתבי הדתות הגדולות הנצרות והאיסלאם. נהפוך הוא, הקוראן מציין בסורת אל-מאאידה את הציווי של משה:

"בני עמי, היכנסו אל הארץ הקדושה אשר כתב אללה לכם, ואל תיסוגו אחור פן תאבדו".

כך גם בסורא 7:

"הענקנו בירושה לעם שחשב עצמו כחלש את הארץ אשר ברכנו אותה, את מזרחה ואת מערבה, באופן שאלוהים מילא בצורה מושלמת את דברו הטוב על בני ישראל, עקב האריכם רוחם".

כפי שבוודאי שמתם לב, לא רק עזה בשטח ארץ-ישראל שבקוראן; אללה מאמץ בסורה הזו את הניסוח הז'בוטינסקאי: "שתי גדות לירדן, זו שלנו זו גם כן".

הקביעות הללו בכתבי הקודש השונים באו לידי ביטוי מדיני בהצהרת בלפור שהבהירה כי "ממשלת הוד מלכותו רואה בעין יפה הקמת בית לאומי לעם היהודי בפלשתינה", והבחינה במפורש בין זכויות אזרחיות ודתיות של בני עמים אחרים לבין הזכות הלאומית שלנו בארץ הזו. שנתיים לאחר מכן, הבהיר הלורד בלפור במכתבו ללורד קרזון כי ההצהרה נובעת מכך ש"הציונות נשענת על מסורות עתיקות יומין".

הזיקה הלאומית היהודית ל'פלשתינה' הייתה גם הבסיס להחלטת חבר הלאומים בסאן רמו ולמתן המנדט לבריטניה על שני עברי הירדן ברוח

הצהרת בלפור. ההכרה בארץ כארץ-ישראל הייתה גם המרכיב המהותי בהסכם וויצמן-פייסל, שייצג אז את העולם הערבי-מוסלמי. בתמונת ראי, גם האנטישמים באירופה טרחו להזכיר לנו למי שייכת פלשתינה כשמרחו על רחובות אירופה 'יהודים לכו לפלשתינה'.

אפילו ההסדרים המדיניים שנקבעו בהסכמי אוסלו לא ערערו על הזיקה הזו ולא העניקו לאף אחד אחר זכויות היסטוריות על שטחנו, אלא התייחסו רק לצרכים הביטחוניים. לאורך כל השנים ישראל דחתה בנחישות את ההגדרה של שטחי יש"ע כשטח כבוש, והתעקשה להשתמש בביטוי "שטחים שבמחלוקת", לצד טענה ברורה שבמחלוקת זו ידנו על העליונה. זו עמדתה הרשמית של ישראל עד היום גם ביחס לרצועת עזה. זו אותה עזה, כמו ערים אחרות בא"י, אותה שחררו בני שבט יהודה בתקופת יהושע, ובה נבנתה קהילה יהודית בימי החשמונאים, בימי התלמוד ולאורך ימי הביניים והזמן החדש עד גירוש בפרעות תרפ"ט.

למרות כל אלו, באופן אבסורדי, כעוצמתה של עובדת היות הארץ הזו ארץ-ישראל, כך עוצמת ההתעלמות וההסתרה של עובדה זו במדיניות החוץ ומאמצי ההסברה שלנו. לכן כשמזכ"ל האו"ם גוטרש אמר שפעולות הטבח שחמאס ביצע "לא התבצעו בחלל הריק", וחיבר אותן "לזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני" ו"לכיבוש החונק תחתיו נמצאים הפלסטיניים" - דוברינו המוכשרים היו צריכים להפריך את השקר הפלסטיני עליו הוא התבסס, כאילו ישראל היא הקולוניאליסט בארצה שלה, והפלסטינים, שרובם ככולם פלשו לכאן מאז 1840 כמהגרי עבודה מהמזה"ת ומאפריקה, הם ה'נייטיבס'.

**דוברינו המוכשרים
היו צריכים
להפריך את השקר
הפלסטיני עליו
הוא התבסס,
כאילו ישראל היא
הקולוניאליסט
בארצה שלה,
והפלסטינים,
שרובם ככולם
פלשו לכאן מאז
1840 כמהגרי
עבודה מהמזה"ת
ומאפריקה, הם
ה'נייטיבס'.**

ועוד אמל"ח של צדק: במונחי צדק אוניברסלי, בניגוד לעם היהודי שנרדף עד מוות במשך מאות שנים כהומלס במדינות העולם, לערבים יש 22 מדינות לבטא בהן את זהותם הלאומית. הן לא נוצרו במקרה, הן תוצאה טבעית של הכיבוש הערבי-מוסלמי האכזרי ברחבי אסיה ואירופה. אבל הן שלהם, והן משתרעות על שטח עצום, ומהוות פתרון קל למצוקה הלאומית של כל ערבי על הגלובוס - בדיוק כמו שישראל היחידה והקטנה היא הפתרון למצוקתו של כל יהודי והמקום היחיד בו הוא יכול לבטא את זהותו הלאומית. זאת הרי המשמעות של מדינת לאום.

הנה כי-כן, השאיפה והמאמץ, בשם הפלסטיניות המומצאת, להשתלט על חבלי ארץ-ישראל, אינם באמת תולדה של סכסוך טריטוריאלי מקומי. אז מנין היא באה? היא חלק מהייעוד הדתי של החלקים הרדיקליים באסלאם להשמדת העם היהודי ולשליטה בעולם כולו. זוהי המערכה השניה על הצדק, כפי שאפרט להלן.

מערכה שניה: היסוד הדתי הכוחני והאלים של האסלאם הפונדמנטליסטי

מכונת רצח-העם של החמאס נגד ישראל נוסדה רשמית ב-1987 לא כהתנגדות בשל נסיבות מקומיות, אלא כתוצר של משנה דתית מבוססת. תנועת החמאס פועלת מאז ללא הרף אך ורק בהתאם לתפיסה ולהלכה הדתית. זהו הסעיף הראשון והראשי באמנת התנועה: "דרכה של תנועת ההתנגדות האסלאמית היא דרך האסלאם, ממנו היא שואבת את רעיונותיה, מושגיה ותפישותיה על העולם, על החיים ועל האדם, אליו היא פונה כדי לפסוק בכל הלכותיה וממנו היא מבקשת השראה להדריך את צעדיה". המשמעות המעשית של הדברים מבוטאת בתמצית בסיסמת התנועה בסעיף השמיני: "אללה הוא תכליתה [של התנועה], הנביא הוא דמות המופת שלה, הקוראן הוא החוקה שלה, מלחמת הקודש [הג'יהאד] הוא דרכה והמוות למען אללה הוא הנעלה במשאלותיה".

מלחמת הדת כנגד האידיאולוגיה הדתית המעוותת הזו, היתה צריכה להיות מרכיב מרכזי בחזית ההסברה, כיוון שחיילי צה"ל בסג'עיה כמו בגבולנו הצפוני, נלחמים לא רק עבור שדרות וירושלים, כי אם גם עבור לונדון, פאריס, וושינגטון, ולמעשה גם עבור מכה. התנועה החמאסית, שמבוססת על משנתם של האחים המוסלמים והזרם הרדיקלי באסלאם, מכוונת את נשקה כלפי ישראל, אך זו רק המנה הראשונה בדרך להשתלטות על העולם כולו, לה היא, ושאר תנועות האחים המוסלמים, מחויבות.

שלושה יסודות מובהקים במשנה המחייבת הזו: השליטה הטוטאלית, הכפייה הגזענית, והדרך האלימה והברברית.

1. שליטה טוטאלית - הגבול היחיד הקיים במפת העולם של אנשי החמאס, הוא זה שבין דאר אל-אסלאם לדאר אל-חרב, בין האזור שנכבש בעבר ע"י האסלאם ומוגדר כאדמת וואקף, אדמת קודש שהחובה לשחררה הינה חובה דתית אישית (כפי שמופיע באמנת החמאס), לבין 'אזור המלחמה', שהוא האזור בו עתיד האסלאם להשלים את ההשתלטות האלימה שלו וכך לשלוט על העולם כולו. אין מדינות, אין גבולות וגם אין עמים. יש רק אדמה מוסלמית שכבר נכבשה או אדמה שתהפוך למוסלמית בכיבוש עתידי.

2. הכפייה הגזענית - ההשתלטות האסלאמית אינה רק על השטח. היעד העיקרי הוא השלטת האמונה הדתית וחוקי השריעה על החברה האנושית כולה. הימנעות מהתאסלמות גוזרת גזר דין מוות, למעט היהודים והנוצרים שיכולים לבחור לחיות כבני חסות נחותים (ד'ימה) הסופגים השפלות כפי שנקבע בתקנות עומר אל-חטיב. הגזענות הזו של האחים המוסלמים היא על בסיס דתי, אך כמו זו הנאצית שהיתה על בסיס מוצא אתני, אין בה מעמד שוויוני או מכבד כלפי עמדה אחרת זולת האסלאם, כפי שהוא בעיניה שלה.

3. השיטה האלימה והברברית - הדרך ליישום המשטר הטוטאלי והגזעני של 'מדינת האסלאם' היא דרך ה"ג'יהאד", כלומר, מלחמת קודש שמחייבת שימוש בכל האמצעים האכזריים והברבריים, כדי להטיל מורא בקרב הכופרים. עקירת האברים, אונס הנשים ועריפת ראשי הילדים שבוצעו ב-7.10 אינם "דברים שיצאו משליטה", כפי שצוטט לכאורה לאחרונה יחיא סינוואר. להפך, הם תוכננו מראש, בהשראת ההטפות במסגדי הרצועה, שחזרו על השחיטה שביצע מוחמד בשבט היהודי בנו' קריטה. כפי שתיאר זאת ההיסטוריון ואקדי:

"במשך כל אותו הלילה, ליל שבת, הם (היהודים) למדו תורה וחיזקו עצמם באמונה שיש לדבוק בה... לעת בוקר ירד מוחמד לשוק וציווה לחפור חפירה... לאחר שהתיישב בין חבריו, הובאו הגברים, גלים גלים, כשידיהם קשורות והתיזו את ראשיהם".

ב"תרבות יום א'" של משמרות המהפכה באיראן מקפידים להזכיר שמי שערף במו ידיו בסכין את ראשיהם של מעל 700 הגברים היהודיים היה עלי, מייסד השיעה וחתנו של מוחמד.

חייבים להיות מפוכחים ואמיתיים: החזון הראדיקלי הזה והחינוך ליישומו בחרב איננו נחלתם של כ-50,000 לוחמי החמאס והג'יהאד האיסלמי ברצועת עזה. אלו הערכים אותם יונק כל עזתי מרגע הולדתו לפחות ב-17 שנות השלטון החמאס האחרונות. לכן כל מי שלחם ברצועה בשנה האחרונה ראה באופן אישי את ההשתתפות של האוכלוסייה כולה במארבים הומניטריים, את הילדים הצועדים בראש חוליית מחבלים, ואת הזקנים והנשים ההולכים עם שטיח מגולגל המסתיר אר.פי.ג'י. מפקדות הטרור ומחסני הטילים שנמצאו בכל גן ילדים ובית ספר, היו חלק בלתי נפרד מהחינוך היום-יומי של ילדי עזה לשם הצמחת לוחמי ג'יהאד למלחמה עולמית זו.

נרצה או לא, אנו בעיצומה של מלחמת דת. מלחמה בה הייתה לישראל הזדמנות לחשוף את היסודות הטוטאליטריים, הגזעניים והברבריים של מחולליה, השוללים את חירותם של כל העמים ושל כל יחיד באשר הוא. מערך ההסברה הישראלי היה צריך להרים על נס את המימד הדתי של פרעות אוקטובר, ולהעמיד מולו את ערכי התנ"ך שהם ערכי העולם החופשי, המבוססים על חירות האדם שנברא בצלם אלוהים. זו אותה דת ששני בניה ערפו את ראשו של החייל בבריטניה בקריאות 'אללה אכבר', שחברי הסניף הדעא"שי שלה ערפו את ראשי היזידים, ושהחברים בסניף העזתי שלה ערפו את ראשי חיילינו.

ישראל כמדינה יהודית מייצגת מורשת דתית של אמון באדם ולא הכנעה שלו, של כבוד עמוק לחירות ולייחודיות של כל יחיד ואומה ולא לטוטאליטריות גזענית שמאיימת על העולם החופשי. ולכן המערך הדיפלומטי שלנו היה צריך להנהיג ולהוביל בכל פורום את המתקפה הדתית-מוסרית על הזרם הדתי הזה של האסלאם.

חוסר הביטחון שלנו ואי ההכרה בצדקת דרכנו מוביל לתוצאות טראגיות, וכפי שכתבתי בראשית דבריי להפניית הכח שלנו נגד עצמנו. שתי הדוגמאות המזעזעות ביותר לכך במלחמה הזו הן ההאשמה של פרקליט המדינה ברצח פלסטיני של שלושה מאזרחינו שיצאו להילחם וחסלו את מפלצות האדם הללו במהלך הקרב באותו יום שואתי ה-7.10, ובאותה נשימה ההגנה מפני חיסול שהעניקה הפרקליטה הצבאית הראשית לעזתים שטבחו אנסו ורצחו, בכך שהגדירה אותם כ'אזרחים' הזכאים להגנה מסיכול, למרות שהצטרפו ללוחמי החמאס, חצו את הגדר וביצעו את הפשעים היותר נוראים נגד האנושות.

היפוך המושגים המוסרי הזה מחייב אותנו חשבון נפש וחזרה ליסודות הצדק והאמת במערכה אליה יצאנו. אצל אויבנו בעלי התודעה הדתית אותה תיארתי, חשבון נפש עשוי להתרחש רק אחרי תבוסה מלאה. זו הסיבה לכך שהשליטה בשטח ובאוכלוסייה היא המפתח היחיד לניצחון ברצועת עזה. ועל כך במאמר הבא.

#04

השליטה - המפתח היחיד לניצחון

"הניצחון הגדול ביותר הוא לשבור את
ההתנגדות של האויב ללא קרב"

#

קבע הפילוסוף הסיני הצבאי סון דזה. אפשר לנצח בלי ירייה אחת, וזהו אכן הניצחון היותר גדול ואפשר גם להפסיד לפני שירית ירייה אחת וזה לפעמים ההפסד הגדול ביותר. כששר הביטחון מכריז בפומבי כי אחרי המלחמה "ישראל לא תשלוט בעזה" - זו דוגמא להפסד מהסוג הזה.

במקרה שלנו, זה אמנם אחרי הרבה יריות וקרבות, אבל כאשר שר הביטחון מוותר מראש על השליטה הוא שומט את הקרקע מתחת ללחימת חיילי צה"ל ומוותר על הניצחון במערכה כולה, כיון שלא ניתן להשמיד את היכולות הצבאיות והשלטוניות של החמאס ולהסיר את האיום מרצועת עזה, כפי שקבע הקבינט, ללא שליטה ישראלית מלאה ברצועה.

ומדוע אין ניצחון ללא שליטה? כיוון שבמלחמות מול תנועות טרור שהשתלטו על מרחב חברתי ומדיני וביססו בו את התשתית האידיאולוגית, אין אפשרות לבודד קבוצה מסוימת רק ע"י פעילות צבאית ממוקדת. במקרים אלו, 'מקורות הירי' הם התשתית הזוהית והחברתית של האוכלוסיה כולה, ממילא תכנית מבצעית כירורגית ללא שליטה באוכלוסיה היא חסרת תוחלת, כיוון שהאוכלוסיה כולה היא מקור הזנה אין-סופי לפעולות הטרור והאיבה.

הכלל הזה נכון לחיזבאללה בלבנון, לטאליבן באפגניסטאן, לחות'ים בצפון תימן, וכמובן לחמאס ברצועת עזה. אסביר בהרחבה.

א. אין דה-מיליטריזציה ללא דה-רדיקליזציה - ההכרח בשליטה במקורות הדת התרבות והחינוך

מקור האיום הראשי ברצועת עזה כיום אינו ארגון החמאס, כי אם החזון הדתי הברברי של האחים המוסלמים, המניע את החברה כולה. ב-17 שנים האחרונות ובמידה רבה גם ב-50 השנים שקדמו להן, מאז הקים אחמד יאסין ב-1973 את 'המרכז האסלאמי', עוברת האוכלוסיה ברצועת עזה 'סדרת חינוך' של ערכי האסלאם מבית המדרש של חאסן אל-כנא, באופן שיטתי ובהיקף נרחב.

הפעילות החינוכית, החברתית והדתית, מניחה את התשתית למבנה ארגוני ולהשתלטות צבאית אלימה. זוהי למעשה, 'תכנית השלבים' של תנועת

האחים המוסלמים מאז ומתמיד, וכך היא פועלת בכל מקום: באסיה, באירופה ובארה"ב. ה'דעווא' (התעמולה להפצת הבשורה) היא השלב המקדים וההכרחי לגיוס ולהכשרת הלבבות למהפכה ולניצחון הג'יהאד, שהוא המטרה הדתית העליונה. כך הגדיר מייסד התנועה בנאומו הפרוגרמטי ב-1939 בקהיר, בוועידה החמישית של התנועה, במלאות עשור להקמתה:

"בנוגע להדרגתיות ולהישענות על חינוך והבהרת הצעדים בדרכם של "האחים המוסלמים". הדבר נחוץ משום שהם מאמינים כי כל בשורה חייבת להתנהל בשלושה שלבים: [א] שלב התעמולה והקניית הידע, הפצת הרעיון והבאתו לידיעת המוני השכבות בעם. [ב] לאחר מכן שלב המיסוד, בחירתם של התומכים, הכשרת החיילים וגיוס הקאדרים מבין אלה שהקריאה הופנתה אליהם. [ג] ואחרי כל אלה, שלב הביצוע, הפעולה והתוצאה".

ברצועת עזה, התכנית פעלה 'by the book'! אחמד יאסין שהיה נרדף תחת השלטון המצרי לפני מלחמת ששת הימים, הקים החל משנות ה-70 אגודות דתיות וחברתיות, יזם מרכזי צדקה ורווחה והכניס את אנשיו לעמדות מפתח במסגדים. "שלב הביצוע, הפעולה והתוצאה" כפי שהגדיר זאת מורו הרוחני אל-בנא, הגיע ביוני 2007 בהשתלטות על רצועת עזה, ובהמשכה ב-7.10 בקיבוצי עוטף עזה.

לכן, האבחנה בין תנועת החמאס לאוכלוסייה בעזה הנשמעת ע"י נשיא ארה"ב וראשי מערכת הביטחון אצלנו, היא דמיונית. רוב מוחלט של תושבי הרצועה חברים בתנועות החמאס והג'יהאד האסלאמי (כפי שפרטתי במאמר השני) ושותפים מלאים לחזון האסלאם הראדיקלי. המשמעות הישירה היא שבמידה והמאמץ הצבאי לא יכלול חריש עמוק של דה-רדיקליזציה, הוא נועד מראש לכישלון. לדוגמא, אם צה"ל הרג לפני כחודשיים עשרות מחבלים במחלקה האורטופדית בבית החולים שיפא, ובה בעת עשרות התינוקות שנולדו במחלקת יולדות באותו יום ייקלטו בחיק החינוך החמאסי להשמדת ישראל - אולי ניצחנו בקרב אבל נפסיד בהכרח במלחמה.

לכן השליטה הראשונית הדרושה לניצחון היא השליטה במקורות הדת, התרבות והחינוך. סיכול שיטתי של האימאמים הראשיים המניעים את מכונת רצח-העם של החמאס, שדינם כדין גבלס הנאצי. מניעה מוחלטת של התעמולה הדתית במסגדים, ניקוי הרצועה מספרי החינוך וחומרי הלימוד האנטישמיים. כל אלו צריכים להיות על הכוונות של חיילי צה"ל לא פחות מחמושים האוחזים בנשק. בפועל, הפרקליטות הצבאית מונעת פגיעה אפקטיבית בתשתיות הדתיות והתרבותיות, כמו בשאר היכולות השלטוניות של חמאס, וכך הן נותרות הבסיס הפורה האידיאולוגי והחברתי של הג'יהאד, ומונעות את ההכרעה הצבאית.

ב. הכשל בתכנית המבצעית של 'חרבות ברזל' - ההכרח לעבור מפשיטה לשליטה

שליטה ישראלית ברצועת עזה וההכרזה עליה מראש היא הכרחית לא רק כדי לגדוע את מקורות האידיאולוגיה והמוטיבציה, אלא גם כדי לאפשר לחימה אפקטיבית מול הכוחות הלוחמים של החמאס, לכן היא היתה חייבת להיות אבן יסוד בתכנית המבצעית שהוכנה באגף המבצעים במטכ"ל. אפרט:

החמאס השתלט על מדינה ושלט בכל הכלים המדיניים שעמדו לרשותו, כך הוא גם שדרג משמעותית את היכולות הצבאיות שלו מבחינה טכנולוגית וכמותית, אבל תורת הלחימה שלו היתה ונשארה לוחמת גרילה.

כל התוספות הן בונוס, העיקר היה ונשאר פעולות רצחניות של יחידים ויחידות קטנות אל מול ישראל וחייליה. לוחמה זו מצליחה במיוחד כשהיא מוטמעת באוכלוסייה 'אזרחית' שאינה מוגדרת אויב על-ידי הקורבן ובפרט בשטחים עירוניים צפופים. לכך יש להוסיף את המערכת התת-קרקעית העצומה והרב-מפלסית שנבנתה במשך שנים ברצועה, שהופכת ליתרון אסטרטגי בלוחמת גרילה מהסוג הזה.

לכן, מבחינה מבצעית נטו, התכנית האופרטיבית מול חיילי הגרילה הללו, חייבת לכלול שלושה מרכיבים: (1) שליטה במשאבים (2) שליטה באוכלוסייה (3) שליטה בשטח.

כשהחמאס שולט בסיוע ההומניטארי, בוודאי בזמן מלחמה, הוא קודם כל מחזק את הכוחות הלוחמים שלו, שזוכים לאוכל, שתיה, תרופות ואמצעים נוספים ללא גבול ומגיעים לקרב כשהם חזקים ורעננים, במקום להגיע רעבים ומותשים. השליטה בסיוע מאפשרת לחמאס לסחור בו וכפי שפורסם להכניס תוך כדי המלחמה מיליארדים לארגון ולממן את מכונת המלחמה שלו. והחשוב ביותר - השליטה במקורות המחיה הותירה את חמאס כשליט הבלעדי באוכלוסייה, וכך הוא גייס מפתחת המלחמה אלפי לוחמים חדשים לצבאו, טיפח שיתוף פעולה מלא של האוכלוסייה במסירת מידע, במארבים במסווה הומניטרי ובסיוע רב ללוחמים.

משאב מרכזי הוא הדלק, שנכנס לרצועה היישר לידי חמאס. מעבר לשימושים המובנים מאליהם של החשמל כמו מערכות תקשורת ומכונות התעשייה הצבאית לייצור אמל"ח שנחשפו בשנה האחרונה והמשיכו תוך כדי הלחימה לייצר נשק, הדלק מעניק לחמאס את המשך השליטה במערכת התת-קרקעית, שמהווה יתרון אסטרטגי מול חיילינו. אם אין דלק, אין מחוללי חמצן ואין מנהרות. זהו הגורם המרכזי להרג ולפגיעה בחיילינו, כך התאפשר לאויב להגич מתוך המנהרות והפירים, אליהם זרם חמצן בגלל הזרימה הרציפה של הדלק.

**הפרקליטות
הצבאית מונעת
פגיעה אפקטיבית
בתשתיות הדתיות
והתרבותיות, כמו
בשאר היכולות
השלטוניות
של חמאס,
וכך הן נותרות
הבסיס הפורה
האידיאולוגי
והחברתי של
הג'יהאד, ומונעות
את ההכרעה
הצבאית.**

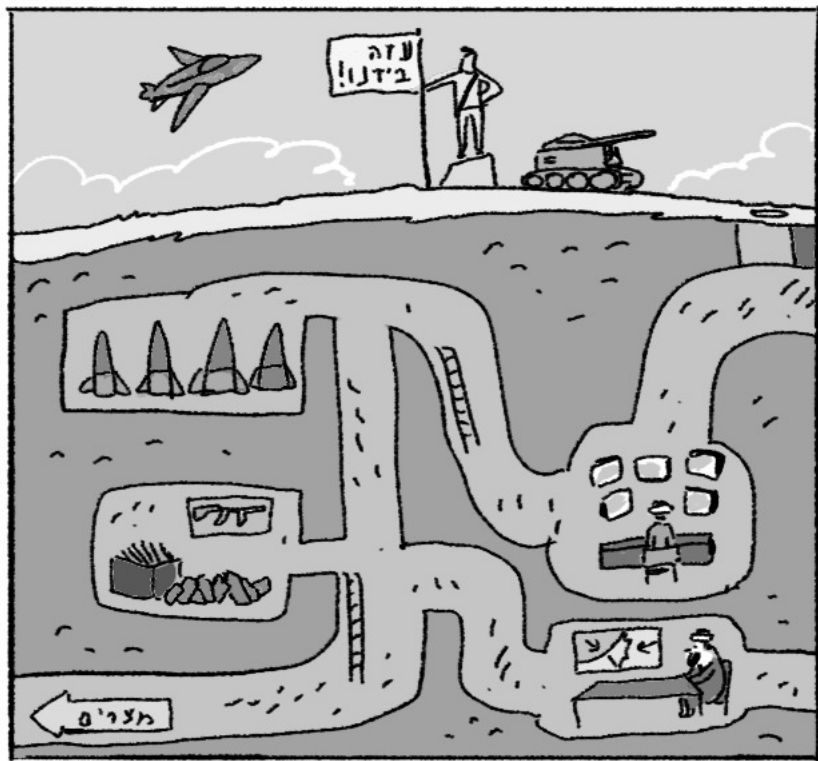
השליטה במשאבים היא למעשה חלק מהשליטה המחויבת במלחמה כזו באוכלוסייה. כששר הביטחון מכריז, כפי שציינתי בראשית דבריי, ש"ישראל לא תשלוט בעזה", אין שום סיבה לאף עזתי להתאבד למען הציונות ולשתף פעולה עם כוחותינו, להסגיר חמאסניקים, לגלות מידע על החטופים או כל דבר אחר.

כדי למנוע את הסינרגיה ושיתוף הפעולה המובנה עם החמאס, ניהול האוכלוסייה חייב לעבור לידי ישראל, בוודאי בטווח הנראה לעין.

בשטח זה לא המצב. כיום אנשי חמאס מנהלים את רוב ככל האזורים ההומניטריים, בין אם ישירות ובין דרך ארגונים בינ"ל כמו אונר"א (שאחראי על כ-50% מאזורים אלו ומתפקד כזרוע של החמאס). כך הופך המרחב האזרחי לבסיס צבאי לכל דבר ועניין, בו מוצבות לשכות הגיוס של החמאס, בו מתבצע התיאום המודיעיני, אליו עבר ייצור ואיחסון האמל"ח ושם מתבצעות ההכנות לירי רקטות וליציאה לפעולות גרילה רצחניות. הוא גם משמש כמובן כמקום מוגן לעשרות אלפי פעילים צבאיים מוכרים.

המימד השלישי של השליטה, הוא השליטה בשטח. מיגור של טרור השזור באוכלוסייה, מחייב שליטה מקסימלית בשטח, חלוקה שלו לתאים כמה שיותר קטנים, עם מחסומים ונקזים ביניהם, כדי למנוע רצף ומעבר של פעילים, אמל"ח או ידע צבאי ומודיעיני. זאת בצד, שליטה מלאה בכל המיקומים האסטרטגיים שחולשים על כל תנועה במרחב ויכולים לזהות מראש כל התארגנות. שליטה בשטח מאפשרת גם הצבת מודיעין איכותי אנושי וטכנולוגי למעקב צמוד בכל רחוב וסמטה.

**כשהחמאס
שולט בסיוע
ההומניטארי,
בוודאי בזמן
מלחמה, הוא
קודם כל מחזק
את הכוחות
הלוחמים שלו,
שזוכים לאוכל,
שתייה, תרופות
ואמצעים נוספים
ללא גבול ומגיעים
לקרב כשהם
חזקים ורעננים,
במקום להגיע
רעבים ומותשים**

הגילוויים בימים אלו על המערכת התת-קרקעית בציר פילדלפי בתוואי צר של כ-1 ק"מ, הם תוצאה של שליטה שלנו בציר ועבודה יסודית מטר אחר מטר. המצב בכל רצועת עזה הוא דומה ובמקומות האורבניים חמור פי כמה וכמה. כפי שפורסם לאחרונה ע"י האמריקאים, צה"ל הגיע עד היום לאחוז קטן בלבד של המנהרות, ממילא גם של מחסני האמל"ח התת-קרקעיים. לכן מה שנעשה בפילדלפי בכ-10 קמ"ר יש לעשות בכל 355 קמ"ר הנותרים. אחרת, גם אם נמשיך ונשלוט בפילדלפי ובמעבר רפיח - ואני מקווה שאין צורך להסביר כאן מדוע - היכולת המבצעית של החמאס תישאר גבוהה מאוד, נוכח שליטתם ברוב שטח הרצועה, בתנועה החופשית בה ובמאגרי הנשק העצומים שעדיין נותרו בה.

התכנית המבצעית של צה"ל שהחלה בתמרון ב-27.10 נעדרת כל מרכיבי שליטה אלו. באופן אבסורדי היא מעניקה לחמאס את כל מוקדי השליטה האסטרטגית ומותירה לחיילינו פשיטות כירורגיות במלחמת פירים (כפי שכינה זאת ראש השב"כ) בה אנו מנצחים בכל פיר במחיר נוראי של חיילינו, אבל נכון לעכשיו מפסידים במלחמה כולה. למעשה מהיום הראשון, למרות השימוש במונחים של תמרון ושילוב רב-זרועי ולמרות ענני האבק של הטנקים, התכנית המבצעית היתה בנויה על פשיטות, אפילו בשלב העצים שלה.

החמאס, שמיסודו בנוי ללוחמת גרילה, הגיב בחכמה בהפחתת חיכוך עם כוחותינו וכך נשאר עם מרבית חייליו וכוחותיו בחיים (למעלה מ-70% גם לספירת צה"ל), ובכשירות מלאה מבחינת הפעלת הכח. בניגוד למה שנדמה בפרסומי דובר צה"ל, אין אף גדוד שהושמד ואין אף מג"ד שחסר. לכל גדודי החמאס והג'יהאד שרשרת פיקוד מלאה, שהתמלאה אחרי החיסולים והיכולת להוציא פעולות גרילה רצחניות נשמרה ברמה גבוהה מאוד, גם עפ"י דיווחי הצבא.

בהיבט המרכזי הזה של שליטה - לא קשה לדמיין מה יקרה אם נאבד את מעט השליטה שהשגנו בציר נצרים ובציר פילדלפי. למעשה, נידרש להתחיל את המלחמה מההתחלה כאילו נפלו חיילינו לשווא ח"ו.

ג. שליטה היא הגדרת הניצחון

במלחמה הזו יש מימד חיוני נוסף לשליטה. זוהי ליבת הגדרת הניצחון מבחינת החמאס. וניצחון צריך להיות מוגדר במונחים של מה שחשוב לאויב. אם תרצו, כל תורת האסלאם הרדיקלי על רגל אחת, היא שליטה והכנעה. להיות "מוסלם" פירושו להיות כנוע לאל ולהוביל ג'יהאד עולמי כדי להכניע את העולם כולו תחת האל. השיטה הברברית והאלימה היא אינהרנטית

לתכלית של שלילת החירות וההכנעה המוחלטת אל מול אללה ונציגיו עלי-אדמות.

לכן במלחמה מול הטרור החמאסי, שרואה בהשתלטות על אדמת העולם ואוכלוסיית העולם כפסגת מימוש החזון הדתי שלו, יש הכרח מיוחד להביא לשליטה שלנו באדמה ובאוכלוסייה. תוצאה כזו של שליטה תיחשב ניצחון של ממש ע"י המנוצחים והוא עשוי להביא אותם לכדי ערעור על הדוגמה הדתית ש"האסלאם (הזה) הוא הפיתרון", כפי שקרה אצל חלקם בעבר, במשבר הגדול של התמוטטות האימפריה העותומאנית.

סיכום

ההשפעה הרעה של רוחות הפרוגרס במערב הביאה אותו להימנע בשנים האחרונות משליטה, למרות היותה הדרך היחידה לניצחון מול הכוחות הברבריים של האסלאם. כך קרה בעיראק ובאפגניסטאן, בהן ארה"ב של אמריקה יצאה למערכה במרחק של אלפי קילומטרים בקול תרועה רמה, אבל החליטה לא לבסס שליטה אפקטיבית, להסתפק בנוכחות חלקית וזמנית ובאשליה שגורמים אחרים יעשו את העבודה במקומה. התוצאות בשתי המדינות מדברות בעד עצמן, ארה"ב נסוגה מאפגניסטאן וכוחות הטאליבן שחגגו לאחרונה שנה להשתלטות המחודשת, הציגו ארסנל אמצעי לחימה שחלקו הגדול שלל ממנוסת הכוחות

**במלחמות מול
תנועות טרור
שהשתלטו על
מרחב חברתי
ומדיני וביססו
בו את התשתית
האידיאולוגית, אין
אפשרות לבודד
קבוצה מסוימת
רק ע"י פעילות
צבאית ממוקדת.
במקרים אלו,
'מקורות הירי' הם
התשתית הזהותית
והחברתית של
האוכלוסיה כולה,
ממילא תכנית
מבצעית כירורגית
ללא שליטה
באוכלוסיה היא
חסרת תוחלת,
כיוון שהאוכלוסיה
כולה היא מקור
הזנה אין-סופי
לפעולות הטרור
והאיבה.**

האמריקאיים. כך גם בעיראק ההססנות האמריקאית בהשלטה בכח של נורמות וסדרים חדשים בכל תחומי החברה והמדינה, הביאה לפיצולה של עיראק, להשתלטות של מיליציות איראניות, ולנסיגה הדרגתית של הכוחות האמריקאיים.

לעומת זאת, ההצלחה של מדינות המערב ביפן ובגרמניה אחרי מלחמת העולם השנייה, נבעה ממערכות השליטה הצבאיות והאדמיניסטרטיביות, שהצליחו לעקור מן השורש את הרעיונות הנאציים והאימפריאליים. כך הם טיפחו חברה חדשה, המחויבת באופן מלא לערכים אחרים, תוך פיקוח הדוק לבל תסטה מן הדרך החדשה.

בניגוד לתנועה הנאצית שהיתה קצרת שנים, האסלאם בעל המאפיינים הטוטליטריים, הגזעניים והאנטישמיים, נשען על מאות שנים של היסטוריה דתית ומדינית פעילה ועל הצלחה כבירה בכיבושים באסיה אירופה ואפריקה, שהובילו גם לריבוי המדינות המוסלמיות והערביות עד היום. לכן, במקרה של האסלאם הרדיקלי: כדי לעקור מן השורש את תפיסות העולם הללו, וכדי לנתק את החברות הערביות והמוסלמיות מגורמים אלו, העולם החופשי נדרש ביתר שאת לשנות מגמה ולהחליף דיסקט.

אנחנו נדרשים לעבור מפשיטה לשליטה, מדיפלומטיה פייסנית לפעולות כלכליות מדיניות וצבאיות בשטחי המדינות הללו, המהוות האויב הראשי לשלום העולם. השינוי הזה קיומי וחיוני ועל אחת כמה וכמה עבור ישראל, שנאבקת בתוך שטחי המולדת ובסמוך לה וללא אוקיינוס שחוצץ בינינו לבין אויבינו!

לכן, גם התכנית האופרטיבית של "היום שאחרי" חייבת להתחיל בשליטה שלנו היום. על כך במאמר הבא והאחרון בסדרה זו, שיכנס את התובנות בארבעת המאמרים האלו לתכנית מעשית ומפורטת.

#05

היום שאחרי - שילוב חבל עזה במדינת ישראל

"אדם צועק את שחסר לו... אדם משלים את שחסר לו", שר פעם מאיר אריאל. אי אפשר באמת לעסוק בתיקון של ה'יום שאחרי' מבלי לאבחן את הכשל ב'יום שלפני'. את הכישלון של ה-7.10 נכון להגדיר במילה אחת "התנתקות".

זו לא רק תכנית ההתנתקות. היא היתה פרק אחד של חטא ההתנתקות, שהוא סיפור בארבעה פרקים. הראשון הוא הסכמי אוסלו א', שכונה 'עזה ויריחו תחילה', השני הוא אוסלו ב' עם העברת ערים נוספות ברצועת עזה וביו"ש לידי ערפאת, הפרק השלישי היה תכנית ההתנתקות שכללה גירוש מוחלט של כל סממן ישראלי מהרצועה בקיץ 2005, והפרק האחרון בחוסר המעש והקבלה בפועל של השתלטות חמאס על הרצועה בקיץ 2007.

כל מה שקרה מאז, עשרות אלפי הטילים, אלפי ההרוגים והפצועים, עד וכולל ה-7.10, שייך כבר לחלק של העונש. החטא ועונשו. וכהגדרת החטא - ההתנתקות, כך צריכה להיות תשובת המשקל והתיקון - התחברות.

חיבור ושילוב רצועת עזה במדינת ישראל בתהליך הדרגתי ומושכל, הוא ליבת התכנית של 'היום שאחרי' כפי שאציג כאן, והיא מבוססת על הכתוב במאמרים הקודמים בחוברת זו: היכרות מעמיקה עם האויב ועם רצועת עזה, ושימוש בכלי הצדק והנשק העומדים לרשות ישראל במלחמה זו כיום.

נוכח השליטה וההשפעה של חמאס - תנועה שנוסדה לשם השמדת ישראל - על כלל האוכלוסייה במשך עשרות שנים, מובן מאליו שיישום חזון זה מחייב תהליכים נוקשים של דה-רדיקליזציה של האוכלוסייה ודה-מיליטריזציה של האזור. תהליכים אלו עשויים לקחת זמן רב, כדי שהחיבור מחדש למדינת ישראל יהיה בר קיימא.

**כהגדרת החטא
- ההתנתקות,
כך צריכה להיות
תשובת המשקל
והתיקון -
התחברות. חיבור
ושילוב של מרחב
עזה במדינת
ישראל בתהליך
הדרגתי ומושכל,
הוא ליבת התכנית
של 'היום שאחרי'**

חמישה מרכיבים מרכזיים לתכנית השילוב של עזה במדינת ישראל ב'יום שאחרי': אחריות מדינתית, שליטה ובקרה, פתיחת שערי ההגירה, ליברליזציה, ותשתיות ישראליות.

א. אחריות מדינתית

השליטה המרכזית בחבל עזה תהיה שליטה מדינתית של ישראל. מרכיב זה נובע מעמדה ישראלית שצריכה להיות רשמית וברורה: אין בגבולות

הארץ ישות מדינית זולת ישראל. בעתיד יש ליישם עיקרון זה גם באזורים נוספים בהם נמסרה השליטה לרשות הפלסטינית.

ישנן שתי השלכות מרכזיות לאחריות מדינית בעזה:

1. השליטה בגבולות הבינלאומיים. הגבולות ביים, לרבות המים הטריטוריאליים, בציר פילדלפי ומעבר רפיח יהיו בשליטה מוחלטת של ישראל. מעברי הגבול ינוהלו ע"י היחידה למעברים יבשתיים עם כל הדגלים והסממנים הישראליים, כמו בכל מעבר גבול אחר של ישראל. כך גם ביים, באוויר ובמרחב הדיגיטלי. השליטה בגבולות היא הבסיס של מימוש הריבונות הישראלית והיא תנאי סף לכל הסדרה של מעמד התושבים בתוך הגבולות ובשליטת מדינת ישראל.

2. ניהול מקומי. תחת השלטון המרכזי המדינתי של ישראל יוכל להיבנות בהדרגתיות מינהל מקומי עירוני. המינהל יהיה תחת בקרה של השלטון המרכזי, זאת בדומה למודל ראשי הערים שפעל החל משנת 1968 אחרי שחרור חבלי יש"ע.

ב. שליטה ובקרה

השליטה המרכזית צריכה להיות (בוודאי בטווח הנראה לעין) דרך ממשל צבאי, שיבסס את היותו של חבל עזה חלק ממדינת ישראל, באמצעות שליטה ישראלית בשטח ובאוכלוסייה, כדלהלן:

1. פירוז וחלוקה. שטח הרצועה יפורז ויחולק לפחות ל-11 מרחבים נפרדים עם יצירת שטחים פתוחים או כאלו שישמשו לתשתיות ישראליות (שיפורטו להלן בסעיף ה) בין המרחבים: עטאטרה, בית חאנון, בית לאהיה, ג'בליה, עזה, אל בורג', נוסרייאת, מוועאזי, דיר אל בלאח, חאן יונס, רפיח. המעבר בין מרחבים אלו יהיה מפוקח על-ידי נקזים ויחייב אישורים מתאימים לפי הצורך.

בכל מרחב תיבנה תשתית ניהולית נפרדת. בשלב הראשון המנהל הצבאי ינהל את כל תחומי החיים, אך בהדרגה, בהתאם לתנאים והאפשרויות, ימונו תושבים מתאימים שאינם עוינים למדינת ישראל שינהלו את העניינים המקומיים מטעם המדינה, תוך פיקוח ובקרה של הממשל הצבאי המרכזי.

2. מרחב החיץ ("פרימטר"). הסרת הגדר וביטול מרחב החיץ. כחלק מהשליטה המלאה בחבל עזה, יבוטל מרחב החיץ שיוצר אשליה של ביטחון, אך בפועל מייצר מודל ביטחוני רעוע המבוסס על טכנולוגיה ופטרוילים על בסיס הגדר ולא על שליטה אמיתית בשטח.

ביטחון יישובי הנגב המערבי מחייב שליטה בתוך וסביב המרחבים העירוניים ברצועה, זאת בדומה למצב ביו"ש בו יש סמיכות של היישובים הערביים למאות אלפי יהודים הגרים שם. ביו"ש אין "מרחב חיץ", וגם גדר ההפרדה שנבנתה בתקציב של מאות מיליונים, נפרצת על בסיס יומי ע"י עשרות אלפי שב"חים. לא בה טמון הביטחון.

הסרת הגדר ושינוי ההיערכות הביטחונית הם מרכיב הכרחי בחיבור מחדש של חבל עזה למדינת ישראל.

3. שליטה באוכלוסיה. דה-רדיקליזציה ודה-מיליטריזציה מוחלטת מחייבים שליטה מלאה באוכלוסייה שחונכה על שנאה תהומית לעם היהודי ועל השאיפה להשמדת מדינת ישראל. לכן, חלק מרכזי במרכיב זה של שליטה ובקרה הינו שליטה על הסמכות וההשפעה הדתית במסגדים ובמוסדות הלימוד האסלאמיים, על תכניות החינוך וחומרי הלימוד, על המינויים בבתי הספר ובכל המוסדות האזרחיים. נדרשת בקרה קפדנית על השימוש בכל המשאבים, בכלכלה, בתעשייה ובמסחר, כולל רף ענישה מחמיר על הפרת הסדר ועקיפת מנגנוני השליטה הישראליים.

ג. פתיחת שערי ההגירה

כמות התושבים בחבל עזה אינו ידוע במדויק. למרות כל הניסיונות שלנו בוועדת חוץ וביטחון, צה"ל בכלל והמתפ"ש (מתאם פעולות הממשלה בשטחים) בפרט מתעקש להישען על המספרים שמפיץ החמאס הן ביחס לכלל האוכלוסיה והן ביחס לסטטיסטיקה של המלחמה. זאת למרות שיש לחמאס אינטרס מובהק בניפוח המספרים לשם הגדלת הלחץ הבינלאומי על ישראל וקבלת סיוע גרנדיוזי. בפועל, לפי הערכות שונות נוכח מצב הילודה וההגירה המתועדים בעשרים שנה האחרונות, יש להניח שחיים בחבל עזה כיום כ-1.5 מיליון תושבים.

החל מה-7.10, למרות שהאזור הפך לאזור מלחמה וחלק מתושביו הפכו לפליטים המבקשים יישוב מחדש, מצרים סגרה את הגבול והכניסה כוחות צבא גדולים לסיני (בניגוד להסכם השלום וללא אישור של ישראל) על-מנת למנוע זליגה לכיוונה. גם ישראל מסיבות שונות, לא מאפשרת עד היום יציאה למעוניינים בכך, למעט אלפים בודדים של תושבים בעלי אזרחות זרה.

תכנית ה"יום שאחרי" תכלול את החופש להגר,

בדיוק כמו במדינת ישראל, כדלהלן:

1. ישראל תפתח את שערי עזה ליציאה, לכל המעוניינים בכך ותאפשר לתושבי החבל לצאת כתיירים לכל מקום או כמהגרים למדינות קולטות כמו קנדה, ספרד, סקוטלנד ומדינות בדרום אמריקה, שכבר הביעו נכונות לכך. בכך גם תדחה ישראל את שארית הטענות על מצור סביב הרצועה.

חמישה מרכיבים

מרכזיים לתכנית

השילוב של

עזה במדינת

ישראל ב"יום

שאחרי': אחריות

מדינתית, שליטה

ובקרה, פתיחת

שערי ההגירה,

ליברליזציה,

ותשתיות

ישראליות.

2. הממשל המרכזי הישראלי בחבל עזה יסייע למעוניינים להגר מבחינת השירותים הקונסולריים, וייצור פתרונות נוחים ליציאה דרך הים והאוויר במעברים ובנמלי התעופה והים.

ניתן להניח, נוכח מאזן ההגירה השלילי מיו"ש של כ-20,000 תושבים במומצע בכל שנה בעשור האחרון (לפי נתוני רשות האוכלוסין וההגירה), ונוכח ההגירה מרצועת עזה של מעל 250,000 לפי הערכות שונות (כמו של 'המרכז לחקר המודיעין'), כי ההזדמנויות שמציעה אירופה לצעירים במקצועות מגוונים, יביא צעירים רבים לממש אפשרות זו, בדיוק כפי שקורה שנים ארוכות עם פליטים ומהגרים מסוריה, לבנון, לוב ומצרים. בכך תהיה הקלה דמוגרפית משמעותית על חבל עזה ועל פוטנציאל החיבור וההכלה אל מדינת ישראל.

**כחלק מהשליטה
המלאה בחבל
עזה, יבוטל
מרחב החיץ
שיוצר אשליה
של ביטחון, אך
בפועל מייצר
מודל ביטחוני
רעוע המבוסס
על טכנולוגיה
ופטרולים על
בסיס הגדר
ולא על שליטה
אמיתית בשטח.**

ד. ליברליזציה

זרועות הממשל הישראלי בחבל עזה יקדמו ויאכפו את ערך החירות כערך מרכזי מכונן, ויתקנו את תרבות הכפייה והדיכוי שהשתרשה בחברה העזתית בשנות שלטון החמאס ואש"ף. זוהי מחויבותה המוסרית של ישראל כמדינה יהודית וכשותפה מרכזית בעיצוב התרבות המודרנית של העולם המערבי. כדלהלן:

1. זכויות וחירויות הפרט. צווי הממשל הצבאי ומערכות החינוך יגדירו את החובה לשמור על זכויות האדם כמו זכויות המיעוטים, הנשים, הלהט"ב וכל אדם, זאת בין יתר זכויות היסוד של כל בן חברה

תרבותית וחופשית. הממשל המרכזי והמקומי יאפשר יצירה חופשית וגיוון תרבותי במרחב הציבורי והפרטי. לא תתאפשר כפייה דתית או אזרחית ותיאסר אלימות מכל סוג, כלפי כל תושב. תוגדר ענישה מחמירה להפרת כללים אלו.

2. **מודרניזציה.** הממשל יפעל למודרניזציה של המערכות החברתיות והכלכליות בחבל עזה. יונחו תשתיות מתאימות לשם פתיחה והנגשה של שוק התקשורת והאינטרנט, של השכלה אקדמית, הכשרה מקצועית ופיתוח תעשייה ואפשרויות תעסוקה מתקדמות לגברים ולנשים.

התשתית המודרנית והליברלית תהווה גשר חשוב בחיבור חבל עזה ותושביו למדינת ישראל ותאפשר באופן מעשי פיתוח של קשרים עסקיים ואחרים.

ה. תשתיות ישראליות

ישראל יזציה של חבל עזה מחייבת שיקום ובנייה של תשתיות ישראליות לאורך הרצועה, זאת כחלק מביסוס הזהות הישראלית של חבל ארץ זה ומפירוז מלא שימנע התפתחות מחודשת של ארגוני טרור ויבטיח את ביטחון האזור.

בניית התשתיות תיעשה על פי תכנית ממשלתית רב שנתית, כדלהלן:

1. **שיקום אתרים ארכיאולוגיים.** ישראל תשקם ותפתח את האתרים הארכיאולוגיים וההיסטוריים היהודיים, הנוצריים והאחרים מהתקופות השונות, לקהל הרחב בארץ ובעולם. ההיכרות של התושבים העזתיים, אזרחי מדינת ישראל ותיירים מהעולם, עם השורשים ההיסטוריים היהודיים של חבל עזה ועם ההיסטוריה הכללית שלו, תחזק את מעמדו כחלק מהעבר ומהעתיד של מדינת ישראל.

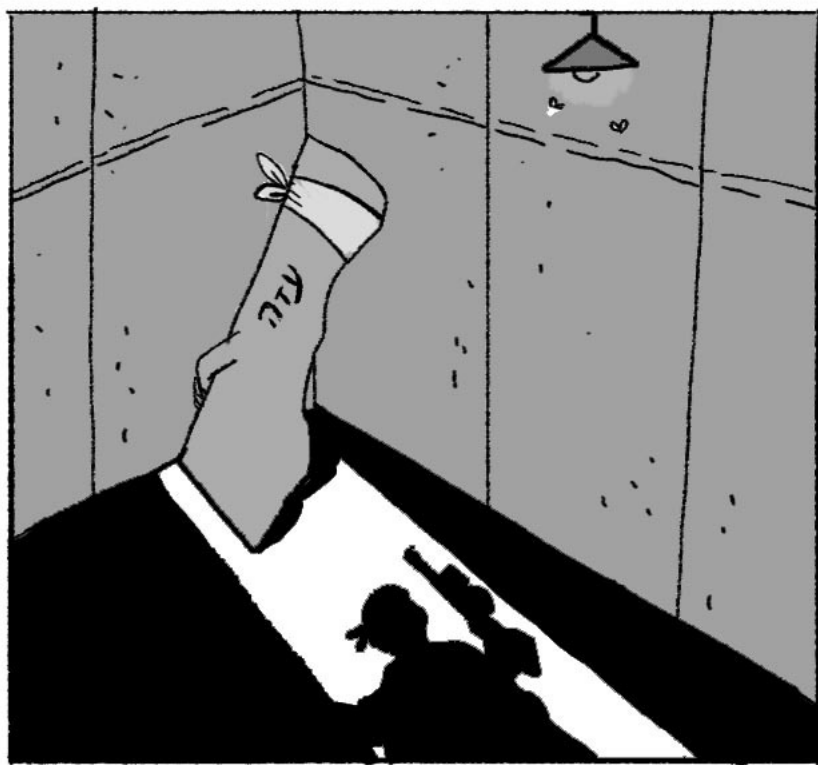
2. מיזמים תיירותיים ופארקים ציבוריים. עידוד משקיעים מישראל, ממדינות מערביות וממדינות הסכמי אברהם, להקמת מיזמים תיירותיים בחוף ובאזורים מתאימים אחרים, יקדמו תיירות פנים וחוץ לחבל עזה. בנוסף, יוקמו מוזיאונים ופארקים ציבוריים שימשו גם לאירועים ציבוריים של כלל תושבי הדרום.

3. בסיסים ומחנות צה"ל. הקמת בסיסים ומחנות צה"ל בצמוד לערים ולכפרים הגדולים והקצאת שטחי אימון ושטחי אש לכוחות צה"ל במרחבים הפתוחים, זאת כחלק מפירוז אפקטיבי של הרצועה, יצירת הרתעה קבועה והבטחת ביטחון האזור. מחנות קבועים אלו צריכים להיבנות במקומות כמו: בין רפיח לחאן יונס, בין חאן יונס לדיר אל בלאח, בין דיר אל בלאח למחנות המרכז, בין מחנות המרכז לעיר עזה וגם בצפון הרצועה.

**תכנית 'היום שאחרי'
שהצעתי כאן,
צריכה להיקרא
"עזה תחילה", כיון
שיש לממש אותה
בהמשך גם ביחס
לתושבים הערביים
ביהודה ושומרון
וגם בחלק מהערים
והכפרים הערביים
בתוך הקו הירוק,
שמגלים תסמונת של
התנתקות מסוכנת.**

4. אזור חקלאי ליישובי העוטף. המקום שמוגדר היום 'מרחב החיץ', ברוחב של כ-1 ק"מ מהגדר שתוסר, יהפוך לשטח חקלאי, ויוקצו בו חלקות חקלאיות לקיבוצי ומושבי העוטף. הקצאת המרחב החקלאי במקום בו פרצו מפלצות האדם החמאסיות ליישובי העוטף תהווה תשובה ציונית צודקת והולמת ופיצוי חלקי על השרפות וההתנכלויות שביצעו תושבי עזה לאורך השנים. בנוסף, המיזמים החקלאיים שם יחזקו את הרצף הטבעי מרצועת החוף ליישובי הנגב והם חלק אינטגרלי מהפיתוח הכללי והכלכלי של האזור.

5. התיישבות עירונית וכפרית. הקמת התיישבות כחלק מתכנית מתאר לחבל עזה, שתבטא את חיבורו מחדש למדינת ישראל. תכנית זו תכלול הקמת בסיסי צה"ל, מיזמים תיירותיים, האזור החקלאי כנזכ"ל והתיישבות היהודית המתחדשת לסוגיה השונים - עירונית, כפרית, מוסדית, חוות בודדים ועוד - זאת כחלק אורגני משילוב החבל בישראל. ההתיישבות תבסס את זהותו הישראלית של חבל עזה, כחבל מולדת בו התקיימה רציפות של התיישבות יהודית מימי התנ"ך ועד תרפ"ט. היא תאפשר פירוז מלא וקבוע של הרצועה וחיבור אורגני לנגב המערבי ולמדינת ישראל.

סיכום

תכנית 'היום שאחרי': שילוב מרחב עזה במדינת ישראל' היא התיקון לחטא היסודי של יצירת אקס-טריטוריות בתוך גבולות א"י והיא אנטי-תזה לתפיסה שניתוק אזורי יש"ע ממדינת ישראל והגבהת החומות בינם לבין המדינה יחזקו את ביטחון ישראל. תפיסה זו שהפכה לאבן-יסוד במחשבה המדינית והצבאית בישראל ובעולם, היא המקור לתכניות שונות בשלושים השנה מאז הסכמי אוסלו - שכולן נכשלו. כך נתנה ישראל את השליטה לגורמי חוץ כמו הרשות הפלסטינית או הסכימה בשתיקה להשתלטות חמאס בעזה, כך הקמנו את גדר ההפרדה ביו"ש ובעזה, וכך נקטנו בשורה ארוכה של פעולות מדיניות, צבאיות וכלכליות שביססו שליטה של גורמים עוינים והעמיקו את הניתוק ממדינת ישראל.

התוצאות הרות-האסון של מדיניות זו, היו ברורות מהיום הראשון. היא התפוצצה יחד עם עשרות האוטובוסים, אלפי הרקטות וטבעה בנהרות הדם שיצרה. למרות זאת, חוגים כבדי משקל בחברה הישראלית ובקרב מקבלי ההחלטות נאחזים ב'דוקטרינת ההתנתקות' עד היום, משתי סיבות עיקריות: חולשת הצדק ועצמת הפחד.

הראשונה, ערעור פנימי על צדקת הדרך הציונית ועל זכויותינו התנ"כיות וההיסטוריות על א"י וקבלת הנרטיב הפלסטיני השקרי. השנייה, הפחד המכוסה בהערכות 'ריאליות' על אי-יכולתנו לעמוד מול אויבינו במזה"ת ומול הלחצים הבינ"ל. הפחד הזה הוא תולדה של מאות שנים בהן עמנו חי בגלות חיי פחד ולמרות 76 שנות עצמאותנו, עדיין מתקשה להתרגל לחשיבה ולהתנהגות של מדינה ריבונית, ככל המדינות.

לעומת זאת הצדק והאומץ - הצדק הציוני, שהוא אולי הצדק ביותר מבין הרעיונות הלאומיים בעת החדשה, והאומץ הטבעי לעמוד על זכותנו הטבעית

וההיסטורית כעם וכמדינה - מחייבים את החלפת הדוקטרינה מהתנתקות לחיבור, מנסיגה לריבונות.

במובן זה, תכנית זו של 'היום שאחרי' צריכה להיקרא "עזה תחילה", כיון שבהמשך יש לממש אותה גם ביחס לתושבים הערבים בי"ש וגם בחלק מהיישובים הערביים בתוך הקו הירוק, שמגלים תסמונת של התנתקות מסוכנת.

חה"כ עמית הלוי

- חבר ועדת חוץ וביטחון
- חבר הועדה לביטחון לאומי
- יו"ר ועדת המשנה לתפיסת הביטחון ובנין הכח

050-5680809 | ahalevi@knesset.gov.il